

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. GENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelk uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELFON št. 11-57

Zgradba nove šole družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu.

Včeraj je dr. Rybař dobil obvestilo, da je vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda gradbo nove šole oddalo naši domači tvrdki Ivan Martelanc in drug. V ponedeljek že prične ta tvrdka z rušenjem starega poslopja. Načrte je izdelal g. inž. Costape- raria. Možka podružnica CMD. pa je založila lične razglednice z dobro pogojeno sliko nove šolske stavbe.

Bilo je sicer že pred dlje časa določeno in tudi splošno znano, da dobe naši zavodi novo zavetje. Vendar smo uverjeni, da ta naša vest, ki naznanja, da že začenja delo za uresničenje te najprisrčnejše želje tržaških Slovencev, izzove danes pravo praznično razpoloženje med našim ljudstvom, posebno pa med vrtilmi našimi delavci v okrožju sv. Jakobskega.

To zadoščenje pa je tudi več nego opravičeno. Ne le, da staro poslopje ni odgovarjalo ne v pogledu prostora, ne v zdravstvenih ozirih, ampak tudi njegova vnanost ni odgovarjala časti in ugledu tržaškega Slovencev, a vrhu tega tudi ni — odkrito bodi to povedano — večala zaupanja do družbinih zavodov.

Na mesto stare podrtije, ki smo se je skoro sramovali, pride novo krasno poslopje, odgovarjajoče vsem zahtevam moderne pedagogike in higijene — tako, da so načrtom celo italijanski listi izrekli javno priznanje, naglašujoč, da bo to vzor šolskega poslopja. Z novo zgradbo se brez dvomno neizmerno poviša ugled družbinih zavodov in tržaškega Slovencev sploh. Novo poslopje bo viden spomenik o napredku našim!

Ima za to veliko delo, ki bo zlatimi črkami zabeleženo v zgodovini tržaškega Slovencev, smo dolžni neizmerne hvaležnosti, kakoršnji je težko dati z besedo pravega izraza — smo dolžni njej, ki nas že vrsto let kakor skrbna in ljubeča mati obdela z dobrotami, ki ne plašče se nikakih žrtev, drži svojo dorečljivo roko zaščitnico nad našo mladino, tem jamstvom naše bodočnosti — njej: družbi naši sv. Cirila in Metoda!

Do nje, do te naše matere kipi danes iz globin slovenskih src čuvstvo najiskrenejše hvaležnosti in otroško-udane ljubavi. Spominjajoč se nje in blagoslovljajoč nje plemenito delovanje, se spominjamo z neizbrisno hvaležnostjo tudi vseh blagih in plemenitih src, vse slovenskih sinov in hčera, ki so tekom let, vznešeni po najidealnejem slovenskem patriotizmu, širom vse slovenske domovine, dajali družbi na razpolago sredstev za vršenje nje velike kulturne misije.

Tržaški Slovenci! Vemo, da smo v polnem soglasju z Vami, ko dajamo tu z besedo o izrazu globoki hvaležnosti nas vseh do nje, velike Dobrotne naše. Toda odslej bodi v Vaši duši še živejša zaveza, da hvaležnost v besedah za prejete dobrote ne zadošča. Naloga družbe ne le da ni dovršena, ampak bo še rastle. In z naraščanjem naloge naraščajo tudi potrebe. Zato moramo mi svojo hvaležnost v srcih združevati z dokazi hvaležnosti — v dejanjih. Slovenska požrtvovalnost naj po vsej možnosti olajšuje Družbi nje obrambeno odreševalno

delo. Ob vsaki priliki, žalostni in veseli, naj nas vodi geslo:

Mal položi dar
Domu na oltar!

Zapomnite si, tržaški Slovenci: bodočnost je v kulturi! — Zato nam Družba se svojim kulturnim delom gradi — dom naše bodočnosti. Kvišku srca! Naj le buče viharji preko naših glav! Če bo Družba mogla nadaljevati svojim delom, smemo trdno verovati v svojo narodno bodočnost — v bodočnost Slovencev v ponosnem emporiju ob Adriji!

Bog čuvaj našo Družbo! Blagoslovljeno bodi njeno delo!

Varanje s trializmom.

(Dopis.)

Pod naslovom: „Put do trializma“ je gospod N. Kovačević v Zagrebu izdal brošuro, v kateri razpravlja o vprašanju trializma.

Glavne misli pisca so, da je stalen mir med Hrvati in Madjari nemogoč. Tak mir izključujejo madjarske imperijalistične težnje ter nestalni in turbulentni odnosi med Avstrijo in Madjari, zbog česar da je tudi dvor sam prišel do uverjenja, da edini izhod iz večnih kriz, v kateri se nahaja monarhija zbog svojega dualističnega ustroja, je — trializem.

Svojedobno izjavo kneza Schwarzenberga v delegacijah trializmu v prilogi tolmači pisec v tem smislu, da bi knez Schwarzenberg, ki ima zelo tesne stike z dvorom, one izjave gotovo ne bil podal, da ni vedel, da ta izjava odgovarja mišljenju dvora.

Pisec dokazuje potem, da bi odgovarjal trializem toliko interesu dinastije, kolikor interesu celokupnosti monarhije. Skupne stvari celokupne države — ki naj bi bile: armada, zunanja zastopstva, carina in denarstvo — naj bi razpravljali v skupnem zakonodajnem zboru, ki naj bi bil sestavljen iz enakega števila delegatov dotičnih državnih zborov.

Na podlagi piščevega programa naj bi tretji del monarhije za sedaj tvorili le Banovina (Hrvatska in Slavonija) ter Dalmacija, to je deželi, ki sta sami za to.

Ta program da je zelo zmiren in garantira iz lastnega interesa habsburški monarhiji položaj vevlasti. Ta program more priskočiti monarhiji na pomoč v sedanjih krizah dualizma; obenem dovoljuje tudi narodu kulturne in gospodarski razvoj.

Za ta program da treba pridobiti narod in potem pride tudi do oživotvorenja.

Podali smo glavne misli iz 40 strani obsegačje brošure, a menimo, da je že to zadosten dokaz za to, da je trialističen program gospoda Kovačevića velik nesmisel in praktično enostavno neizvedljiv. Pomislimo samo! Hrvatska, Slavonija in Dalmacija, ki vse tri ne štejejo niti tri milijone prebivalcev, naj bi v skupnem parlamentu imela toliko zastopnikov kakor vsa Avstrija s svojimi 30 milijoni prebivalcev! Interesi Avstrije bi bili tu enostavno izročeni na milost in nemilost Ogrski in „Veliki“ Hrvatski, ki imata skupaj komaj 20

*) Put do trializma. Napisao N. Kovačević. Naklada piščeva. Zagreb 1911. Cijena 60 filira.

da izven tebe nisem ni ene ženske več ljubil. Videl sem seveda mnogo žensk, krasnih kakor rože Damaska in zapeljivih kakor so perie,****) ustvarjene iz zjutranje zore in purpura. Duh moj, srce moje pa je slavilo samo tebe, kakor svojo vladarico, od onega trenutka, ko sem te prvič zagledal tam v Prizrenu sredi tvojih sestra, pa do tega hipa; in ne neham te slaviti do svoje smrti. Kajti nisi sama krasna in veličastna kakor solnce ob vsходу; marveč tudi tvoj duh je tako močan in nežen, tako tajinstven, da me je napravil sužnjem za večno.

„Sedaj razumem, da ga ljubim, mora ljubiti!“ je šepetal Milan, žalostno se, „a vendar se ona spominja na mojo ljubezen. Čudno!“

Bajazet je prijel Milevino roko, jo pritisnil k čelu, potem k svojem srcu, ter se na to obrnil k vojvodi:

„No, vojvoda,“ — je izpregovoril hrepenečim glasom — „tudi ti izkaži čast svoji vladarici; njena ljubezen je naju obadva osrečila; povzdignila je tebe do padišaha, in padišaha je napravila tebi enakega; Allah, kako velika je moč ljubezni!“ je vskliknil navdušen.

****) Perie — perie — duhovi ženskega spola, zavrženi iz nebes radi svojih pregreškov, ne pa v peklo; pač pa morajo bloditi med nebom in zemljo, dokler vsakatera z dobrimi deli ne doseže odpuščanja.

milijonov prebivalcev! Goriomenjenih dežela torej že samo zbog premalega števila prebivalstva ne bo nikdar noben avstrijski državni zbor mogel priznati kakor tretjega enakopravnega faktorja. Ne zatiskajmo si oči pred realnostjo in priznajmo si, da 3 ne more nikdar veljati toliko kakor 30!

Pisec brošure, ki nam je dala povod, da pišemo ta članek, je, kakor se zdi, tudi povsem pozabil na Bosno in Hercegovino. Kaj bo s tema deželama? On zahteva udruženje — sicer res le „za sedaj“ — samo Banovine in Dalmacije, in se s tem molče odpoveduje Bosni in Hercegovini (četudi le „za sedaj“). Kaj hoče s tema deželama? Ali ju hoče prisiliti Ogrski, ali Avstriji? Ali hoče da ostane vprašanje državopravne pripadnosti teh dežela tudi še nadalje nerešeno? Bržkone si g. pisec to tako misli, ker je sploh ves njegov trialističen program le „za sedaj“.

G. pisatelja je utegnil pri pisanju njegove brošure voditi dober, da, celo najboljši namen; ali žal, da dobri, celo najboljši nameni še ne zadoščajo za ustvarjanje takih dalekosežnih državnotvornih programov, ki naj bi bili tudi izvedljivi. In tu treba vzeti v poštev celokupni kompleks vprašanj habsburške monarhije. Jasno in izven vsakega dvoma je, da se dualistična forma monarhije brzimi koraki približuje svojemu bankerotu. To znajo prav dobro tudi vodilni krogi monarhije, ki so zato začeli razmišljati o novih formah, ki naj bi se jih postavilo na mesto dualizma. In nekako tako rešitev iz sedanjih dualističnih zmešnjave vidijo v trializmu. Od dualizma je pač najbližji korak do trializma, a treba bo na vsak način iti še korak dalje — do federalizma.

Bodimo si na jasno: Ko se mero-dajni krogi lotijo preustrojenja monarhije, ne bodo novih tvorb izključno določali ne hrvatski, ne slovenski in tudi ne celokupni jugoslovanski interesi, temveč bodo odločevali o tem — le nikar ne varajmo sami sebe in ne zatiskajmo oči pred resnico! — v prvi vrsti dinastični interesi, potem interesi celokupne monarhije in konečno interesi posameznih avstrijskih narodov.

Ne smemo namreč pozabiti, da je preustroj dualistične monarhije v kako drugo državno tvorbo možen le potom evolucije od zgoraj, ker na to, da bi se našel madjarski parlament, ki bi privolil v odpravo dualizma, ni niti misliti, ravno tako, kakor ni možno misliti na revolucijo od zdolaj. Samoobsebi umevno pa je, da bodo pri taki evoluciji tam gori odločevali v prvi vrsti dinastični interesi, a interesi narodov le v toliko, v kolikor bodo vodilni faktorji morali računati s temi narodi. V narodno enotnih državah je pač tako, da so vladarji oni, ki morajo narodom popuščati. Prisiljeni v to po narodni volji, so vladarji morali dovoliti ustave in prisiljeni po narodni volji, so vladarji morali popuščati ped za pedjo od svojih predprav, tako, da je danes v resnično ustavnih državah vladar le še vidni reprezentant državne oblasti. Drugače je stvar v državi kakor je habsburška monarhija. Vsi ti raznoliki narodi se ne morejo nikdar združiti za kak določen skupen cilj, pač pa se vedno ravšajo med seboj in poleg tega se obdolžujejo navzgor drug drugega nelojalnosti, izdajstva in ne

vemo česa vsega še. To pa prihaja — sa moobsebi umevno — v prilog monarhični instituciji.

A da bi tudi v habsburški monarhiji narodi mogli svojim zahtevam pripomoči do veljave, to je dokazala ravno volilna reforma. Kakor v stvari avstrijske volilne reforme, mogli bi narodi pridobiti krono za svojo voljo tudi v drugih vprašanjih, ko bi ti narodi le sami vedeli, kaj hočejo. A to je ravno žalostno, da narodi tega ne vedo. Glede nas jugoslovanskih dokazuje to posebno jasno vprašanje trializma. Nam se zdi, da je to vprašanje vrženo med jugoslovane kakor kost, na kateri naj bi glodali, da bi med tem pojedli drugi pečenko. Bodimo si vendar enkrat na jasno in ne varajmo sami sebe! Tudi, ko bi združili vse jugoslovanske dežele monarhije v eno upravno celoto, bi bile te dežele vendar-le premajhne, da bi mogle veljati kakor tretji enakopravni faktor v monarhiji. In tu je tudi že skrajni čas, da napravimo konec temu trialističnemu zavajanju jugoslovanske javnosti ter da že enkrat povemo odkrito in brez ovinkov, da je vse bobnanje o trializmu čisto navaden švindl. S tem pa seveda ne mislimo reči, da posamezni politiki, ki propagirajo idejo trializma, ne bi imeli najboljših in napllemenitih namenov. A to so najvneži, ki pozabljajo popolnoma, da smo tudi vsi jugoslovani skupaj prešibki, da bi izsilili trializem. A kako naj bi Hrvatje sami dosegli to? Ne smemo tudi pozabiti, da takrat, ko se bo odločevalo o novih formah monarhije, bodo imeli govoriti svojo besedo tudi severni Slovani, da niti ne govorimo o narodnostih na Ogrskem! Takrat bo možno, da dosežejo tudi Hrvatje vse to, kar zahteva v svoji brošurici g. Kovačević, a ne v trialistični, temveč v federalistični monarhiji Habsburžanov!

Utisi z II. hrvatskega vsesokolskega zletu v Zagrebu.

Tudi velika reka ima čvrst izvir: v mirnem teku po ravnem polju; ali tudi v vrenju skozi stene in žrela je ne zaustavlja nobena sila, kajti na potu, k svojemu cilju, dobiva nove izvire življenja, vedno nove moči — Ako tudi je bilo v začetku samo osamljenih Sokolov, ki so zavzemali nedogledne prazne prostore, so se potem zgrnili v trume čim gostejše. Kar si mogel prej komaj spoznavati, čuješ sedaj kakor šumenje kril, kakor življenje severa.

Ako en človek spušča naglo roki ob boke, se tega ne občuti, naj pa to stori tisoče rok z istim mahom, so to kakor strelji iz pušk. Kdor ni videl tisoče telovadcev, ta ni videl, kako sokolstvo dobiva svoj vidljivi fizični izraz; a ko se pomisli, da je ena misel združila tisoče pod eno zapoved, tedaj, da tako govorim, vidiš z očmi uma ne samo simbol, ampak čutiš, da je tukaj tudi ideja!

Na skupnih vajah me je ena slika najbolj ganila, z enim kolenom klečijo, a roke, na tisoče, dvigajo kviško proti nebu, kakor da vpijejo, potem naenkrat ustajajo, a roki se mahom zopet dvigajo, ali ravno gori kakor da žugajo: molitev in grožnja! Vpije za svobodo in zaupanje v svojo moč: ideja in moč... a to je Sokolstvo!

nju zrla njegovo početje, govoril vzvišenim glasom: „Tako, kakor to jeklo, zlomil sem tudi vse zveze z minolostjo; da pa bodo te nove, v katere sem vstopil ravnokar, imele boljše trajanje, bodi ti sama čuvaj svojega dela — na!“ je podal Milevi prazni ročaj, vzemi poročstvo najinega pobratimstva v svoje varstvo, dokler naju ti ne osvobodijo te obveze. Dokler nama ti ne vrže tega ročaja pred noge, dotlej bo trajala ta najina duševna zveza.

„Torej bo trajala do moje smrti,“ je odvrnila Mileva, vsprejemši od njega ročaj; „da, še celo po moji smrti, kajti vzamem ga seboj v grob.“

„Kdo more vedeti, kje leži zemlja za njegov grob?“ je rekel naenkrat Milan prav resno, „in kdo je sešel lase človeka na glavi, ali pa vse usodne dogodke in možne slučaje v njegovem življenju notri do one dobe, ko zemlja vsprejema zopet v svoje okrilje svojo last, njegovo telo? Radi tega določam to izjemo najinega pobratimstva, sultane! Samo tako dolgo trajaj najina zveza, dokler naju tvoja žena ne izpusti iz obveznosti; nikakor pa naj ne traja še čez njen grob!“ se je obrnil k onemu s polno resnobo, kakor se je spodobilo v tem trenutku, tako odločilen za vojvodo samega, da, morda celo za njegovo domovino.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Jug.

Historičen roman. Spisal Prokop Chochołoušek
Poslovenil H. V.

„Ah tako!“ je rekel sultan, ki je z orlovim očesom sledil vsaki Milanovi kretnji, „ona, vreden predmet ljubezni in boja dveh farysov,*) je razvnela v najinih prsni enako ljubezen do sebe in ž njo enako sovraštvo med nama, v katerem sva mržila eden drugega do tega-le trenutka, v katerem naju je ona zopet pobratila; pravično je torej, da ji pokloniva prvo pobratimsko zvestobo, kakor sva ji poklonila tudi svojo ljubezen. Mileva!“ je vskliknil iskreno, stegnivši roko k njej, „ti slavna huri mojega življenja, pristopi bližje; ti jasna zvezda, ki mi je edina svetila tudi v nočeh mojih mrzkih zabav, s katerimi je eblisa**) obvladoval in mrtvil mojega duha. Allah mi je priča in pri sveti Kaabi***) zaklinjam se,

*) Farys — junak, vitez, bajeslovna oseba orientalcov.

**) Eblisa — škrat.

**) Kaaba — sveta hiša v Mekki, rodišče Mohameda, o kateri pravijo mohamedanci, da je bila sezidana od Abrahama, in smatrajo prisego „pri Kaabi“ za najsvetejšo.

Napredek Sokolstva označata dve številki: 400 in 150.000! Prva številka, to je število členov praške sokolske čete, ko je bila osnovana od Fügnerja in Tyrša leta 1862, a druga številka znači današnje število Sokolov. Evo, mali potok je postal bujna reka: zbog te čvrste trume se mračuje tudi solnce!

Osnovatelji so vzeli ime „Sokol“ po značenju, ki mu je dajajo južni Slovani. A mi vemo, kaj so ti sivi sokoli v naši narodni pesmi in v našem narodnem govoru; ker je „Sokol“ skozi in skozi demokratična institucija, je moralo priti ime iz ljudstva, in sicer iz onega ljudstva, in ravno iz onega naroda, ki ima najlepšo narodno poezijo med vsemi Slovani. katerega pesem je ohranila nekdanje junaštvo, a je pripravna, da nas danes tolaži in sokoli za bodoča stremjenja.

Grška, kulturna matica vseh evropskih narodov, vrši po tolikih stoletjih še vedno svojo vzgojevalno misijo; a to je delovalo na osnutje in razvoj Sokolstva. Tyrš je bil, ustanovitelj sokolstva, ki je razumel, da brez fizične vzgoje, ki mora iti vsporedno z duševno, ni cele narodne sile; lebdela je pred njegovimi očmi slika grškega gimnazija, ko se je telesna vaja izmenjevala z umnim razpravljanjem, ko so se med eno in drugo igro recitirale Alhejeve pesmi, polne ljubezni do domovine, polne sovraštva do tiranov, ko so zmagovalci Olimpijskih iger dobivali neumrljivost v Fidejskem mramorju in v Pindarovih odah, enako kakor tudi veleumi.

Grškemu individualizmu je bilo treba samo dati demokratično obliko v smislu, kakor se to danes razumeva.

Pražki Sokol je postal češki Sokol, a kmalo vseslovanski Sokol. Čehi niso danes samo prvi telovadci na svetu; njihova poglavitna zasluga je, da so organizirali tudi druge slovanske narode, da so posvetili svoje sile na korist kolektivnosti, da so — z eno besedo — ustvarili Sokolstvo. Res je, češki narod angažuje v Sokolstvu za se vse Slovence, da se zamorejo tako upirati onemu železnemu obroču, ki jih pritiska od vseh strani; ali v tej velikanski borbi z enako močnim kulturnim neprijateljem so češke mišice in češki um naša najmočnejša trdnjava, to je nas vseh Slovanov kulturni antemurale... Pan-slavizem, neoslavizem — ostajata le prazna pojma, ker nimata vidne praktične organizacije; na njihovo mesto stopa polagoma a vztrajno, nepremagljivo v svoji kulturni popolnosti — Sokolstvo! (Zvršetak pride).

Deželni zbori.

Ministerstvo notranjih stvari je, kakor poročajo z Dunaja, zaupno obrnilo potom deželnih političnih oblasti na deželne odbore in je namignilo, da bi bila vlada pripravljena sklicati deželne zbornice h kratkem zasiedanju, ki bi trajalo do zopetnega sklicanja državnega zbora. Državni zbor bi se mogel sestati že v prvih dneh meseca oktobra, deželni zbori bi torej mogli zborovati od 20. septembra pa do začetka oktobra. — Vlada je pozvala deželne odbore, da se izjavijo v tej stvari. Ministrstvo je pripomnilo, da bodo sicer deželni zbori mogli zborovati še le meseca januarja, ker bo državni zbor zboroval dalj časa.

Niževavstrijški deželni zbor se snide dne 20. septembra in bo zasiedanje trajalo, kakor se misli sedaj, do 7. oktobra, ker se baje snide državni zbor dne 10. oktobra.

Ravno tako se snide tudi češki deželni zbor dne 20. sept. toda samo k formalni seji. — Drugi teden tega meseca se začne predpogajanja s strankami, in če stranke sprejmejo program kneza Thuna za pravično podlago za pravno konferenco, se takoj začne pravna pogajanja. Ministrskega predsednika barona Gautscha pričakujejo v Pragi dne 12. t. m.

P O D L I S T E K.

Drobni doneski h kulturni zgodovini Istre.

Spisal prof. IVAN K. (Gorica).

L. 1492. je zapisal Peter Vranković iz Zadra zgradbo samostana sv. Gregorja (III. reda sv. Frančiška v Kopr. u. Ker so nosili menihi coklje, jih imenuje „cokolante“. „1492, kada umri kralj Matijaš ugarski, dobri gospodin i vitez, i tada cokolanti pridose u Kopr. Pri teh besedah se vsakdo domisli, da imajo Slovenci dosti pesmi in pripovedek o kralju Matijažu. Važno je, da so rabili Slovenci v Istri že v 15. stoletju izraz s o s e s k a, kakor vidimo iz glag. napisa na vratih nekega stolpa v Zanimgradu: „Delo to dovršila je soseska Zažicka-Zanigradska“.

Dne 10. I. 1503 je tržaški škof Peter Bonomo (Bonhom) privrkal inspiciral župno cerkev sv. Jerneja v Roč. u; to je glagolski zapisal duhovnik Elija Pečarić v breviarju Vida Omišalskega.

Dalmatinsko učiteljstvo pred pasivno resistenco.

Dne 28. avgusta se je vršilo v Splitu zborovanje dalmatinskega učiteljstva, na katerem se je združilo vse učiteljstvo, ki je bilo dotlej ločeno v dveh društvih. Zborovanje se je bavilo v prvi vrsti z nesnosnim gmočnim položajem učiteljstva. Posamezni govorniki so govorili za pasivno resistenco, končno so le zmagali zmernejši elementi, ki so podlagali, da naj se za sedaj ne uporabi to sredstvo, ker je vendar pričakovati, da bodo odločilni faktorji vedeli, kaj jim je storiti. Sklenili so na to, da predložijo spomenico dež. zboru.

Odkrita beseda o socijalnih razmerah.

Odkrito besedo je izpregovoril te dni angleški minister Lloyd George z ozirom na sedanje socialne razmere. Povdarjal je, da je na Angleškem velika masa ljudi, ki se ne morejo toliko prislužiti, da bi mogli živeti sami in še izdrževati svoje rodbine. Potem je pristavil:

„Moglo bi se reči da mi je naenkrat, hujskati razred proti razredu; toda to ni res. Ako bi bil to zločin napram družbi, ako se opozarja javno mnenje na dandanes vladajočo neenakost, potem lahko rečem, da je družba zelo potrebna reforme. Bogatini naj bi poskusili bodi le šest mesecev živeti od zaslužka, s kakršnimi se morajo zadovoljiti milijoni njihovih sočlanih! To bi jih že ozdravilo. London ima sedaj svojo katastrofo za seboj, in če se ne bodo hoteli odpraviti sedaj vzroki teh dogodkov, bo posledica — prevrat — sedanje razmere so nevdružljive“.

Redkokedaj je slišati takih besed iz takih ust, in le želeti je, da bi se tudi pri nas kak tak mož spomnil naših nevdružljivih socialnih razmer, pa ne samo z besedo, temveč tudi z dejanjem!

O dogodku na bosansko-turški meji

poročajo iz Sarajeva, da je turško vojaštvo večkrat že prekorajilo državno mejo, da pa prej ni nikdar ni prišlo do kakih spopadov. Državna meja je namreč v fočanskem okraju zelo členovita in se tupatam precej globoko zajeda v turško zemljo, in da si prikraja pot, je toliko turško vojaštvo, kolikor prebivalstvo večkrat prekorajilo mejo. V zadnjem času so to večkrat storile tudi turške mejne straže in so celo v službi prekorajale mejo. Zgodilo se je celo, da so hoteli turški vojaki pobirati tretjino na bosanskih tleh.

Seveda vse to ni bilo prav, toda bosanske oblasti niso dosti prigovarjale, ker je turško vojaštvo ob bosanski meji vse iz Sprednje Azije in ne razume hrvaško-srbskega jezika. Ko so se pa v že sporočenem slučaju turški vojaki uprli zahtevi, da naj nemudoma zapuste bosanska tla, in so celo z orožjem hoteli napasti orožništvo, je orožništvo ustrelilo. Eden izmed turških vojakov je bil zadet v glavo, drugi pa je bil le lahko ranjen in je pobegnil s tretjim čez mejo. Mrtvega tovariša sta pustila na bosanskih tleh. Pozneje so Turki zahtevali izročitev trupla, a ga niso dobili, dokler se ni izvršila preiskava na licu mesta.

Seveda je orožništvo takoj obvestilo vse pristojne oblasti, in preiskava je dokazala, da orožništvo ne zadevuje nikakva krivda na dogodku.

Mohamedansko prebivalstvo ono stran meje je vsled tega dogodka precej razburjeno, in na pravoslavno Veliko Gospojino je turška straža zavrnila Bosance, ki so hoteli posetiti svoje znanke na turških tleh.

Govorite izključno slovenski na sekcijah za revizijo ljudskega štetja!

Leta 1529. je zapisal brat Andrej Čuković iz III. reda sv. Frančiška pravila svojega reda v samostanu sv. Marije Magd. v Kopr. u.

Da je bilo ime Kvirin (Quirinus, starorimsko) nekdanje zelo priljubljeno (dandanes je skoraj neznano), vidimo iz velikega števila oseb, ki so bile krščene tako, a tudi iz krajevnih imen in cerkvenih patronov (Kirin, Kerin, Kurin, Krn). To velja tako za Istro kakor za Gorisko. Iz latinškega mesečnega imena Januarius so napravili prvar (ker je prvi mesec); to čitamo n. pr. v rokopisu iz leta 1477. iz Kaštela-Vranice in na nagrobnem spomeniku popa Ivana Štucača v Materadi iz I. 1531.

Da je pogorel I. 1533. grad pri Draguču, nam naznanja glag. napis na cerkvi sv. Roka tam: „1533 meseca marča dan 14 kada pogori burg pred Dragučom“. Ne smemo se čuditi nemški besedi Burg v Istri; kjer rabijo izraz „grad“ za mesto, tam morajo vzeti za „grad“ kako izposojenko, bodisi lat. kaštel, ali burg, ali pa turško „kula“.

Komičen vtis delajo laški stavki, zapisani z glagolico; n. pr. v maticah krkavške župnije čitamo z glagolico

Dnevne vesti.

Za splošno volilno pravico na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da se Julij Justh v spremstvu več poslancev svoje stranke pada danes v Kološvar, kjer se udeležijo velikega javnega shoda, ki so ga sklicali socijalni demokrati, Justhovci, liga za splošno volilno pravico in deželni reformni klub. Shod bo tudi protestiral proti brambenemu načrtu, a povzdigne svoj glas za splošno volilno pravico.

Dunajski krščanski socialci. Predvčeranjem se je vršila konstituirajoča seja provizoričnega strankinega vodstva. Za predsednika je bil izvoljen Leopold Steiner, in sklenili so, držati se krščanskosocialnega programa v Luegerjevem smislu, delovati kakor samostojna dunajska krščansko-miselna stranka na zgradbi svoje organizacije in sodelovati z ostalimi nemškimi meščanskimi strankami v smislu nemške skupnosti.

Občinske volitve na Sušaku pri Reki so se vršile prošlo sredo. V občinski zastop so bili izvoljeni sami zavedni, odločni Hrvatji, ki bodo z ozirom na eksponirano lego, ki jo ima Sušak kot meja madjarske Reke, znali varovati koristi hrvatstva, ki pa bodo tudi skrbeli za to, da se bo Sušak i nadalje razvijal, kakor se je dosedaj.

Predsednik državnega zbora dr. Sylvester je precej podoben nemškemu cesarju Viljemu II., kajti na vsake toliko časa je citati v časopisju, da je govoril ob tej ali oni priliki. Te dni je govoril v Solnogradu na zborovanju nemškega „volksbunda“ in sicer o stanovanjskem vprašanju in je izjavil, da je rešitev tega vprašanja izrednega nacionalnega pomena. Obžaloval pa je, da je v nemških alpskih deželah tako neznanstveno težko zainteresirati kapital za narodnostne namene. Dejal je, da naj bi Nemci v tem pogledu posnemali druge narode, n. pr. Čehe, ki s tem, da nalagajo kapital v narodne namene dosegaajo velike gospodarske uspehe.

Ukradena Mona Lisa. Kakor poročajo iz Novega Jorka, leti sum, da je ukradel Mono Liso iz pariškega Louvra, na nekega bogatega ameriškega zbiralca umetnin. Novojoški carinski ravnatelj je izjavil, da je ta sum najbrž opravičen. Dotični bogataš se nahaja sedaj v Evropi in njegov opis je razglašen po vseh ameriških in francoskih lukah.

Italijanske zahteve v maroški zadevi. Italijanska vlada je sporočila angleški, francoski in nemški vladi, da bo za slučaj, ako pripade Maroko Francoski, zahtevala zase gotove kompenzacije. Kakor je sediti po poročilih raznih listov, bo zahtevala Italija te kompenzacije v Tripolisu, kamor že odnekad gleda z velikim poželjenjem.

Za slovensko gledališče v Trstu.

Ko smo bili pred par leti dobili svoje stalno gledališče, smo se tega veselili, čeprav smo že takrat slutili, da bi smo mogli le z največjimi žrtvami vzdrževati tako velkulturno in prevažno podjetje. Zakaj treba je bilo napraviti začetek stalnega gledališča, začetek, ki je vselej in povsod najtežji del tudi najlepšega delovanja.

Minole sezone so nam pa kazale, da je naše gledališče častno premagalo svoje začetniške ovire in da je smoteno in krepko napredovalo in se lepo razvijalo.

Zdaj pa, ko se radostno spominjamo njegove častne zgodovine in ko smo tikoma pred novo sezono, ne moremo prezreti izrazito začrtanega pota, ki ga hoče hoditi naše gledališče letos, ne smemo pozabiti, da smo dolžni vsak po svojih močeh pomagati svojemu gledališču do še večjega napredka. Od požrtvovalnosti in naše gmočne pomoči in našega resničnega zanimanja, je posebno letos odvisna usoda, je odvisen uspeh letošnje sezone.

„kapelano de sta vila“; ali pa „publik nodar“ v glagolski oporoki iz I. 1591.

Naravno je, da so tudi vojne omejenjene na spomenikih; tako stoji na nagrobnem spomeniku Gregorja Petrovića v Krškli (pri Pazinu): „Let gospodnih 1572, miseca prvara, dan 25. To je škrla (kamen) Grgura Petrovića; na to vrime biše vojska“.

Stare matice v glagolici nam tudi kažejo, da so bila nekatera krstna imena nekdanje zelo navadna, dandanes pa se ne dajajo več tako pogostoma — in tudi obratno. Imena so kakor obleka podvržena modi. V 17. stoletju so v krstnih maticah, ki so pisane v glagolici, sledeča ženska krstna imena najnavadnejša: Katarina, Tonija, Marina, Marinka, Urša, Mihela, Matijuka, Mare, Pole (Apolonija), Ivana, Gajparina, Perina, Martina, Mateja, Lucija, Šerena, Jelena in Jelenka, Polonija; redkejša: Agnija, Matija, Teja, Polonka, Jenka, Rinka, Margarita. Pri moškem spolu so prevladovala imena Matijo in Matija, Andrija, Zvane, Jakomo, Šimon, Ivan, Kuzma, Marko, Martin, Mihel, Gašpar, Pjero, Luka; manj navadna so imena Anton, Baštjan, Blaž, Mikel, Mišel, Mekel, Štefan, Ožepo, Pe-

Podpisani odbor je trdno prepričan, da se njegovemu vabilu, njegovi iskreni prošnji odzovejo vsi, ki jim je res mar napredek tržaških Slovencev tudi na umetniškem polju, in da mu pri skrbi polnemu delu pomagajo, zlasti gmočno. Zakaj od tega je tudi zelo odvisno naše redno in napredujoče gledališče.

Apeliramo zlasti na slovanske denarne zavode v Trstu, potem tudi na vse rodoljube, ki bi zamogli in hoteli nakloniti našemu velekulturnemu narodnemu zavodu denarnih podpor. O važnosti našega gledališča nam ni treba več govoriti — njegovo delovanje je za to najboljša priča, ki dokazuje da je podpora ravno tako vredno kakor potreba.

Saj slovensko gledališče v Trstu ni koristolovsko podjetje; rado bi imelo le toliko sredstev, da bi se mu ne bilo treba boriti z gmočnimi težkočami, ki bi prav lahko ugonobile, vsaj pa zelo zadrževale gledališče in njegov napredek. Tudi tega nečemo razlagati, ker se nam zdi nepotrebno, kako velika izguba bi bila to za tržaške Slovence in kako težkih posledic bi to imelo na več strani. Kaj ni naše gledališče šola za narodne mase ob naši Adriji, ali ni znano in res, da moramo za šolo zmirom doklati, večkrat kaj še posebej žrtvovati?

Pozivljamo torej vse naše Tržačane, ki jih prosimo v imenu kulture in ljubezni do lepote, da naj ne preslišijo naših klicev na pomoč. Vsi dejansko pomagajte vzdrževati naše umetniško tako krasno vspevajoče gledališče, naše ljudsko vseučilišče v najvažnejšem in največjem slovenskem mestu, v našem Trstu.

Odbor

„Dramatičnega društva“.

Domače vesti.

Odlikovanje. Cesar je najvišjim odlokom z dne 26. avgusta t. l. podelil deželnemu šolskemu nadzorniku v Trstu Franu Matejčiču red železne krone III. razreda.

Na naslov c. kr. namestništva! Prejeli smo: Revizija ljudskega štetja je, kakor radi priznavamo, precej sitna stvar, ki zahteva veliko truda in veliko moči. Je pa tudi revizija ljudskega štetja stvar, ki se mora izvesti z vso točnostjo in natančnostjo, kajti sicer je vse to delo zaman; polovičarstva ne sme tu biti. Ravno tako pa mora oblast, ki izvršuje to revizijo, kolikor le možno, olajšati ljudstvu dosego resnice in pravice. Zato obžalujemo, da sta določeni samo dve sekciji za tako veliko in razsežno mesto. Ali sedaj — kar je, je!

Ne vemo tudi, kako si misli c. k. namestništvo dognati revizijo res točno in natančno, ko gospodje revizorji na Lipskem trgu — kakor se nam zatrjuje — ne dovoljujejo vpogleda v naznanilnico, ako ne bi bil dotičnik uradno povabljen v revizijski lokal. Kako neki bo tu možno revizirati one italijanske naznanilnice, ki so jih naravnost podtaknili za slovenske ter sami podpisali ime dotičnika? Na takih naznanilnicah gotovo ni nikakih popravkov, torej se ne more slutiti, da je naznanilnica ponarejena. Zato je nujno potrebno, da revizorji vsakemu, tudi nepoznanemu dovoljujejo vpogled.

V revizijskem lokalu v ulici sv. Frančiška tudi res prav radi ustrezajo taki želji. Pa saj oni, ki je prišel nepoznan, če ne drugega, vsaj odjemlje delo pisanja in dostavljanja vabila.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELEN

PODRUŽNICA V TRSTU: PIAZZA DEL PORTOBROSO 3. Vloge na knjižice 4 1/4 % P. emijeve vloge 4 3/4 % Fiksne vloge pod najugodnejšimi pogoji. VADJE in KAVCIJE --- MENJALNICA.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

trih, Paškvalin, Batišta, Benin, Gargur, Jakov, Jerolmo, Zvaneto, Zvanin, Lovre, Lorenco, Nadal, Mihovil, Miho, Tomažin.

V „Naredbah od zbora države splitske“ iz I. 1699. je citati v poglavju „O ilirski duhovščini“ sledeče: „Neka sasvime uklone se (namreč glagoljaši) od opčenja žen sumljivih, a navlastito od onih, koje se zovu picokare. U koj stvari za uteči smetnje, pritiskno ponavljamo naredbu od rečenega arkebiskupa, u komu (pomota namesto u kojoj) se zapovida, da nitko ne bude smiti pribivati u kućah picokarskih ali s njima prijateljstvo imati ali u njih hraniti žito, vino ni druge stvari, ni držati iste picokare v svojih kućah ali prijati jih“ itd. itd.

Tržaški Slovenci naj si ogledajo latinški napis na hiši št. 2 v ulici Sv. Marije Velike za magistratom (mestno hišo). To hišo je dala sezidati rodovina Cancellari v 15. stoletju. Med latinskimi besedami je v tem znamenitem napisu tudi četvero črk iz glagolice.

Zdi se, da služijo v napisu le za igrače — če ni morda kaka skrivnosta zveza med njimi in sosednimi lat. črkami. Uganka menda ne bo nikoli rešena.

(Zvršetak).

Autorizovani civ. geometer :: Kristijan Pertot :: Trst, Via Commerciale št. 3, I. nadst. Telefon št. 23-76.

Razlika je tudi velika med obema lokacijama v zadevi označanja prostorov, kjer se nahaja revizijski urad. V ulici sv. Franciška vidiš že od hišnega vhoda troječen napis, ki ti kaže, kam je treba iti, urad je nameščen ves v eni dvorani, v telovadnici, torej zelo pripravnost. Na Lipskem trgu pa ne veš, kam bi se obrnil. Nikjer nobenega napisa. Čemu tudi ta razlika med obema revizijskima uradoma?

Prosimo c. k. namestništvo, naj ukrene potrebno, da se tudi ti tu gori navedeni nedostatk odpravijo.

Revizija ljudskega štetja prinaša na dan najneverjetnejše načine falsifikacij naznanilnic in to v tolikem številu, da bo imelo sodišče mesece in mesece posla, predno preišče ves ogromni material in prisodi sleparjem primerno nagrado za njihovo izbornost. Falsifikatorji so bili tako predrzni, da so falsificirali celo naznanilnice najpoznanejših Slovencev v Trstu. Med drugimi je n. pr. celo eden izmed tržaških slovenskih državnoborskih kandidatov — »vpišan« v svojo družino za Italijana.

Ravno tako se je zgodilo tudi nekemu drugemu Slovincu. Bil je poklican v revizijski urad v ulici sv. Franciška in tu so mu pokazali popolnoma italijansko naznanilnico, na kateri so bili on, njegova soproga in 4 otroci vpisani za Italijane, a spodaj je stal — falsificiran podpis njegove soproge. Ponarejena je bila torej vsa naznanilnica. Na zahtevo dotičnika je poslušal uradnik napravil zapisnik, da se stvar potem izroči sodišču. Soproga se je pač spominjala, da je prišel nekdo k nji z zahtevo, da naj nekaj podpiše, a to je bil le majhen listič in dotičnik je rekel, da je to zaradi matičnega izpisa za sina, dasiravno je bil matičin izpis že priložen naznanilnici. So se pač res imenito izkazali ti fabrikanti tržaškega italijanstva!

Vedno več sleparij odkriva vladna revizija magistratovega ljudskega štetja. Prišel je v naše uredništvo g. Anton Gregorič, stanujoč v ulici Fonderia št. 4, in nam je povedal, da je bil klican v revizijski urad na Lipskem trgu, kjer so mu pokazali naznanilnico, popolnoma ponarejeno, s ponarejenim podpisom njegove soproge, ki ni nikdar podpisala nobene naznanilnice in sploh ničesar, ker je sam napravil svojo naznanilnico in je tudi sam podpisal. V falsificirani naznanilnici — prava je izginila — je bila poitalijančena vsa družina in tudi neki podnajemnik stanovanja, ki je bil v pravi naznanilnici vpisan za Nemca. In koliko takih slučajev še bo!

Ljudsko štetje oziroma revizija je prišla in dolžnost je vsakega zavednega Slovence, da se prepriča, kako je vpisan in da vsako nepravilnost popravi, dokler je čas. A to ni dovolj. Vsak zaveden Slovec mora biti te dni tudi agitator. Vest o reviziji ljudskega štetja mora priti v sleherno koč. Veliko je brezbrzihih, veliko onih, ki nič ne čitajo; te ljudi poučiti, bodi naša naloga. S tem, da smo se pobrigali le za svojo osebo, še nismo storili popolnoma svoje dolžnosti; temveč naj vsakdo opominja svoje znanca na revizijo, da bo rezultat nudil vsaj približno — resnično stanje. Kakor na volitvah, tako naj tudi sedaj naša mladina posveti vse svoje moči agitaciji, ker ljudsko štetje je za nas istotako, ali pa še večje važnosti, nego volitve same. Ako vsi storimo svojo narodno dolžnost, zapremo nasprotnikom sapo, a vlado prisilimo, da nas bo vsled našega velikega števila morala nadalje bolj upoštevati, nego je dosedaj. Zato vsi na delo!

Prva narodna godba v Trstu torej danes popoludne privrat nastopi pred tržaškimi narodnim občinstvom. Visoka vlada je sicer, kakor smo že poročali, v svoji veliki skrbi za zdravje našega občinstva prepovedala pohod izpred društvenih prostorov NDO v ulici G. Carducci na veselični prostor pri zadrugi gostilni »Jadran« pri Sv. Jakobu, a zato godbeni odsek NDO pričakuje s tem večjo gotovostjo, da se udeležijo veselice pri Sv. Jakobu vse, kar narodno čuti v Trstu. Naše godbe same ne bomo hvalili naprej, je pač treba, da se vsakdo sam prepriča, kaka je in to s tem, da se udeležijo veselice. Za zabavo bo preskrbljeno vsestransko, a gostilna »Jadran« bo skrbela za najboljše postrežbo. Povedati moramo tudi, da seveda ne izostane ples.

Vstopnina, 40 stotink na osebo, je tako malenkostna, da pač ne bo zadrževala nikogar, da bi se ne udeležil veselice. Začetek je ob 4. uri popoludne, ko je na veseličnem prostoru že senca in se ni bati pekoče vročine.

Vabimo torej vse narodno občinstvo, zlasti pa narodno delavstvo, da se v čim največjem številu udeležijo te veselice slovenskega delavstva in tako pokaže svoje živo zanimanje za prvo narodno godbo v Trstu. Danes popoludne torej vsi na veselico k Sv. Jakobu!

Bratskim sokolskim društvom in ljubiteljem sokolske ideje! Dne 10. septembra priredi v Škedenju na prostoru gosp. Savota Sancina, g. Rudolfa Sancina in v gostilni g. Ivana Sancina (Kotalj) svoj prvi javni sokolski nastop telovadno sokolsko društvo v Škedenju, ki je najmlajše v tržaški župi.

Ob tej priliki opozarjamo in vabimo vsa bratska sokolska in narodna društva, vse tiste, ki želijo domovini »vdoliti tožni,

zapuščeni«, zvestih, narodno čutečih, telesno in duševno krepkih sinov, ter vse tiste, ki umevajo »Sokolstvo« kakor idejo, ki v prvem redu zbljuje, veže vse slovanske narode in naroditve ter zbira vse reke in rečice, ki naj bi se zlele v enotno, silno in mogočno reko, proti kateri ne bo mogel plavati nobeden sovražnik, pa tudi največji ne! In to so ideali vsakega Slovana!

Ljudje pa, ki so nositelji krasne sokolske ideje, ki se trudijo in žrtvujejo zanjo, so največjega spoštovanja in priznanja vredni. Med takšne spadajo tudi naši škedenjski mladeniči, dekleta in deca, ki so se pred šestimi meseci združili v močno sokolsko falango, ki bo ob vsakem času pripravljena s sokolovo silo hrliti v boj za narod svoj; združili so se, da bi si oplemenili duha in telo, da bi tudi oni doprinesli kamen veliki zgradbi — Sokolstva.

Sok. dr. »Škedenj« je privrat javno nastopilo na vsesokolskem zletu »Trž. župe«, kjer je pokazalo velik uspeh, posebno pri tekmi. Vrnil se je naš »Sokol« obodren, okrepcan, navdušen za stvar, za katero se sam žrtvuje, in je v svoji navdušenosti odločil prirediti javen samostojen nastop že v mesecu septembru vzlic gmotnim neprilikam, ki so in še vladajo v mladem društvu.

In res, šked. »Sokol« je napel vse svoje moči, da bi dosegel svoj cilj. Sedaj stoji pred njim.

V nedeljo, dne 10. septembra pokažejo škedenjski Sokoli vspehe, ki so jih dosegli z energijo, krepko voljo in tistim pozitivnim delom, ki izvira iz ljubezni do svojega draga naroda!

Ti mladi, idealni narodni vojak si res vredni, da občinstvo podpira njih težnje. Izlasti pa je to dolžnost njim, ki so sami boritelji in prvoboritelji sokolske ideje: bratskim sokolskim društvom na tržaškem ozemlju!

Sokoli, Tržačani, okoličani, prihitite v Škedenj, da navdašite mlade Škedenjce k nadaljnemu delu! Z besedo, s prisotnostjo svojo pokažite, da želite in hočete, naj mladi šked. »Sokol« živi, raste in cvete! Govorite svojcem, kolikvega pomena je Sokol v takem najbolj ogroženem kraju, kjer nas hočeta požreti dve nezasični žreli: germansko in romansko.

»Sokol« v Škedenju bodi ena tistih narodnih trdnjav, ki branijo svoje, iščejo in zbirajo, kar je našega. V tem oziru ima šked. »Sokol« zelo hvalnevole polje.

Ker se je pa šked. »Sokol« rodil v Škedenju in za Škedenj ter je za Škedenjce prevelike važnosti, pričakovati je, da pridete Škedenjci v polnem številu gledat svoje krepke sinove, brhka dekleta in nežne otročice. Vas sovaščane, kličemo v prvem redu, ker od vas sta največ odvisna obstanek in razvoj mladega šked. »Sokola«.

Dne 10. septembra vam se nudi ta prilika, da se pokažete prijatelje šked. sokolskega društva in sokolske ideje.

Pa smo res zadeli! Pred par dnevi smo priobčili vest, da ustanavljajo socialni demokratje na Kontovelju izobraževalno društvo, in pristavili smo, da pozdravljamo ustanovitev izobraževalnega društva, ako bo res izobraževalno društvo, ne pa le agitacijski lokal za socialdemokratsko stranko. Navedli smo tudi imena članov pripravljalnega odbora. In glejte! Ta naša nedolžna vest je tako hudo razburila kontoveljske socialne demokratje, da kar ne morejo prenehati z dopisi v »Zarji«, v kateri sanjajo o groznjah, in to celo s kolom in ne vemo še, s čim.

Ljudje, bodite vendar malo pametni in ne delajte škode sami sebi! Če je vaš namen res tako plemenit, čist in dober, kakor pišete v »Zarji«, čemu potem toliko krika? Saj vam vaša plemenita, čista in dobra stvar že sama privabi dovolj ljudi! In če se ne bojite ničesar in nikogar, zakaj se pa bojite svoje lastne sence, svojih imen v »Edinosti« in vidite za vsakim vogalom nekoga, ki vas baje hoče napadati. Ali ne vidite, da se izdajate sami? Bo pač torej res to vaše izobraževalno društvo le agitacijsko sredstvo za vašo stranko; in nam ni prav nič treba iskati dokazov za to, saj nam jih je popolnoma jasno podal vaš krik in vik v »Zarji«.

Mi vstajamo in njih je strah! Z ozirom na vest pod tem naslovom v včerajšnji številki, nas je naprosil v tej vesti omenjeni g. L. Daneu, da priobčimo njegovo izjavo, da po omenjenih volitvah v bolniško blagajno konsorcija trgovskih pomočnikov nikakor ni blatil in zasramoval Slovencev in sploh kaj slovenskega, temveč da je izrekel besede, da ne bi bilo treba toliko krika, da bi se bilo lahko vse naredilo mirnim potom, družega pa nič.

Ciril-Metodova družba je prejela vplačilo 200 K za obrambni kamen od rodoljuba, ki noče biti imenovan. Temu častitemu domobraniku iskreno zahvalo!

Za veliko skupščino je pisarna Ciril-Metodove družbe razposlala zglasnice in

NESTLÉ-JEVA
moka za otroke
Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.
Vsebuje pravo planinsko mleko.
Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

VOJOI K VOJOIM! **VOJOI K VOJOIM!**
nova trgovina moškega blaga
JOSIP SPEHAR - TRST
ulica Santa Caterina šte. 9 - Piazza Nuova
je bogato založena z najlepšim in najnovejšim
moškim blagom za pomlad in poletje po zmernih cenah.
SPECIJALITEA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Dobro jutro! Kam pa kam?

»Grem kupit par čevljev.« — »Ako hočete biti dobro postrežen, Vam svetujem, da greste

v ulico Riborgo št. 31

(Al buon Operaio!)

tam dobite vsakovrstno obuvanje od najfinejše do najnavadnejše vrste po nizki ceni. »VOJOI K VOJOIM!« — Priporoča se lastnik

M. IVANČIC.

„CIRIL ŠUC“
TRST ul. Concordia št. 4 TRST
Priporoča slavemu občinstvu svojo trgovino za vsa in kolonijalna blaga. Testenine, »PASTETA«, domače in napolitanske, trevisanske (Treviso) ter la tovarne brale SATKA. — Vino v steklenicah. Pošilja se tudi na dom ter po pošti. Paketi od 5 kilogramov naprej.
! Cene brez konkurence!

Pekarne in sladščičarne

Josip Pahor - Trst

Centrala: Via Madonnina št. 39.

PODRUŽNICE:

Via Giuseppe Parini 12. in Via S. Marco 25

Trikrat na dan svež kruh. — Vino v steklenicah. — Likerji. — Biškotinov vsake vrste. — Moka iz prvih mlinov.

POSTREŽBA NA DOM.

Telefon št. 11-90.

Dr. Al. Martinelli
Cesare Cosciani
koncesijonirani zobo-tehnik
ordinira od 9.—1. in od 3.—6.
Trst, Barriera vecchia 33
II. nad. Telefon 1708.

Prodajo se po zmernih cenah zlati in srebrni predmeti novi in rabljeni, kupljeni na javni dražbi. — Projema se tudi v zameno zlatnina in srebrnina.
Trst, Via Barr. vecchia 4, II. nad., levo.

CROATIA **ZAVAROVALNA ZADRUŽA V ZAGREBU.**
Edini domači zavarovalni zavod.
Ustanovljena leta 1884
Centrala: Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.
Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka, Sarajevo.
Podružnica: v Trstu, Via del Lavatoio št. I. II. nad.
— Telefon 25-94 —

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1) Na življenje

- 1) Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
- 2) Zavarovanje dote
- 3) Zavarovanje življenjske rente.

2) Proti škodi po požaru

- 1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnih)
- 2) Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga gospodarskih strojev, blaga itd.)
- 3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

3) Zavarovanje steklenih šip.

Zadruga imetje v vseh delih znaša K 2,319,068-21
Od tega temeljna glavnica K 800,000.—
Letni dohodek premij s pristojbinami K 1,221,748-41
Izplačane škode K 4,323,268-44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Podružnica »Croatia« Trst, Via del Lavatoio št. I. II. n. in glavno zastopstvo »Croatia« v Ljubljani (Tvrda Kmet in Slivar)

Arturo Modricky

Prodajalica manufakturnega blaga in drobnih predmetov. Trst, ulica Belvedere 32

Novi dohodi za sezono, perkali, piquet, satin, batist, zefir in panama, kakor tudi bombažnato in volneno blago. Odeje bombažnate in volnene vseh vrst in cen. Triž, žima in volna za žimnice in bombaž za odeje. Perilo iz zčane tovarne Mattousch - Soha Ovrtniki, zapestnice, kravate. Dežniki, moderci in drobnarije v veliki zberi.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (proti Torrente).

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijalitea potrebščin za sedlarje.

STRUCHEL & JERITSCH
manufakturna trgovina
Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina
NOV PRIHOD
volnenega blaga za moške in gospe, svila, svilen zefir, batist za bluze, čipke, vezanine, okraski in drobnarije. Preproge, zavese, srajce in modrice po konkurenčnih cenah.

Novo izšle knjige:

Amicis, Jurij novela	K 1-50
Cankar, Volja in moč	2—
Feigel, Pol litra vipavca	1-80
Gabrček, Narodne pripovedke v Soških planinah	3—
Gorki, Drobne povesti	1-20
Klepec, Zbirka slovenskih citatov in aforizmov	2-50
Knaflč, Socializem	4—
Machar, Rim	3—
Remec, Kralj Matjaž	2—
Ozvald, Volja in dejanje	—70
Slovenski načrt slovenske socialne zgodovine	1—

Kozarci iz aluminija praktično za u žep po 30 in 40 vin.

Lepilo za muhe, razglednice, spomini na Trst itd. itd.

se dobi u jedini naši Slovenski knjigarni in trgovini papirja

JOSIP GORENJEČ

Trst, ulica Caserma 16.

Telefon št. 21-15. Brzjav Gorenjec Trst. Narocbe se izvršujejo takoj in točno.

CENTRALA V PRAGI.
Ustanovljena leta 1868.
PODRUŽNICE V
Brnu — Budje-
vicah — Iglavi
— Krakovu —
Lvovu — Mor.
Ostravi — Olo-
mucu — Plznju
Taboru — Par-
dubicah — Pro-
stějovu — Kla-
tovu — Dunaju
Libercih — Kralj.
Gradcu — Piseku

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA

Podružnica v Trstu

Delniška glavica: K 80 milijonov. Reservni in varnostni zaklad: K 20 milijonov.
Brzjavni naslov: Živnostenska — Trst. Telefon 21-57 in 10-78.
Izvršuje vse bančne posle. Sprejema borzna naročila.

Obreštuje vloge na 4%
vložni knjižici po 4%

Na tekočem računu po dogovoru.
Kupuje in prodaja vrednostne papirje, de-
vize in valute. Daje PREDUJEM na vred-
nostne papirje in blago. Dovoljuje STAV-
BENE in CARINSKE KREDITE. Daje pro-
mese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tu-
zemskih in inozemskih trgih.

Slovenska žganjarna A. Zitko

Trst, ulica Acquedotto 9 priporoča slavnemu
občinstvu svojo žganjarno, v kateri se prodaja pijača
pive vrste in po zmerni ceni. Vse vrste likerjev
ruma, slivovca, konjaka. Domači brinjevec in
trpinovec. — POSEBNOST: razni zdravilni
likeri. 1039

Išče se dobre mizarne delavce. Ulica Fer-
riera 30, mizar. 1841

Robert Cian, urar Trst, V. Carlo
Ghega št. 8,
prodaja žepne in stenske ure ter spre-
jema vsako popraviljanje po nizki ceni
z dvoletnim jamstvom. 1712

Stara grška žganjarna .:

v Trstu, Via Cavena 5. Tu se dobi bogata iz-
bira likerjev; specialitete: grški in francoski konjak,
kranski brinjevec, krški slivovec in brški trpinov-
vec in rum. Cene nizke. Izbera grenčice. Slasčice in
zapečenci. Grška mastica iz Sija. — Se priporoča
Andrej Antonopula.

Priporoča se mesnica TOMAŽA ZADNIKA
v Trstu, Piazza S. Giovanni št. 6. Prodaja se goveje meso, telečje, jančje, vsakovrst-
na perutnina in sveže meso. 717

Pristen, dober brinjevec se vdbi
pri
Loru Šibeniku v Šiki pri Ljubljani. 1687

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso
št. 5. Trgovina jestvin in
kolonijal. Zaloga svet, mila in čistila v prid družbe
sv. Cirila in Metoda. Priporoča se Ivan Bidove

Fran Stopar Trst, Via Molina grande št.
44. Prodajalna čevljev vsake
vrste in cene. Sprejema naročila po meri in po-
pravke. Cene zmerno. 6954

Za okrepčila o priliki porok, krstov
itd. obrnite se na žga-
njarno AUGUSTO DELL'AGNOLLO, v ulici
Biborgo 1 in ulici Maloanton 20, ki ima v
zalogi vsakovrstna dezertna vina, likerje,
tombone in slasčice prve vrste, posojajo
v te namene proti povračilu vsa potrebna
namizni servise za vsako število povab-
ljenec. — Refek iz izole buteljka K 1.60.

Skladišče žagovine (Segadure)
za ribanje
posipanje po mokroti, snaženje javnih
lokalov itd. ima edino AUGUSTO KOM-
PARA, Trst, ul. Fonderia št. 3. Prodaja
se na drobno. Postrežba na dom.
in debelo.

Nuš fotograf Je Anton Jerkič, Trst,
Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7.
Izdela odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno
k niemo. 315

Priporoča se mizar M. Majcen, ul. Bel-
vedere 28, vogal Torquato
Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištva.

Carniel Umberto trgovina s tu- in
inozemskimi pri-
delki. Via Conti 18 (vogal ulice Ferriera).
Skladišče testenin, italijanskega riža, naj-
finjših olj, mesnine in sira. Naravno maslo.
Fina vina. Pivo v buteljki. Postrežba na
dom. Poštne pošiljke po 5 kg. Nizke cene

**Velika zaloga dvokoles, šivalnih in knje-
tijskih strojev, gramofonov, orkestrionov**

pri Batjel-u
— GORICA —
Stolna ulica št. 2-4.

Mehanična delavnica. — Prodaja na obroke. — Ceniti
franko. — Zaloga in zastopstvo lahkih avcarskih
motorjev „Motosacoche“ na navadnem kolesu. —
Kupuje se stara dvokolesa, šiv. stroje, gramofone itd.

Nova : čevljarska : delavnica Ignac Žibera

Piazza Sansovino 8 (na zgornjo stran
predora Montuzza)

Izdeluje in popravlja vsakovrstna obu-
vala za moške, ženske in otroke; spre-
jema naročila po meri.

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Kupujte „Nar. kolek“!

ENRICO ZERQUENICH
trgovina z izgotovljenim perilom, mode za
gospode itd. itd.
Trst, Passo S. Giovanni 2 (nasproti Novim obokom)
VELIK IZBOR
moških srajc, ovratnikov, zapestnic, ovrat-
nic, malij, spodnjih hlač, nogavic, rokavic
iz niti in usnjatih, žepnih rut, naramnic in
irpodvez. Dežniki za gospode in gospe ter
palice od K 2.50 dalje. — Izdeluje se moško
perilo po meri. Dobro blago. Cene zmerno.

Kupujte vsi obleke samo v slovenski trgovini

V. Dobauschek

Trst - ulica Giosuè Carducci II - Trst
vogal ulice Torre Bianca 45

dobro znani kot najcenejši v mestu.

Zaradi pozne sezone sem cene vsega v zalogi imajočega blaga
hudo znižal, posebno obleke za moške,
katerih imam veliko izbiro v barvah, vzorcih in kroju najmodernejšem.
Obleke za moške od K 14-61. — Nadalje velika zaloga jopičev, hlač,
telovnikov, srajc, jopic, spodnjih hlač, nogavic, ovratnikov itd.
Izgotavljajo se obleke za moške po meri. 2000 vzorcev moškega blaga.

= Novo pogrebno podjetje =

Trst, Corso št. 47 (vogal Piazza Carlo Goldoni). — Telefon št. 1402.
Zaloga oprave ulica della Tesa št. 31.

Podjetje je popolnoma preskrbljeno z vso najnovejšo elegantno opremo za vršitev pogrebov
vseh razredov. — Vozovi z električno razsvetljavo. — Oprava mrtvaških sob, odrov itd. itd.
po najnovejšem praktičnem sistemu.

Prodaja vse mrtvaške predmete, vence, za zaročence, birmance in druge slučaje.

Skladišče voščilnih svet prve odlikovane voščtarne gosp. J. Kopač-a v Gorici.

Zastopstva s prodajo vseh potrebnih mrtvaških predmetov:

J. MRZEK, **A. JAMŠEK** in **F. BERNETIČ,** **T. VITEZ,**
Opčina št. 170 tik sežanske ceste. pri glavni cesti pri Orehu Nabrežina, glavni trg pri cerkvi.

Popolne upeljave plinarn in vodovodov Instalacija acetilena.

Razstava modernih svetilnikov in potrebščin za plin in vodo

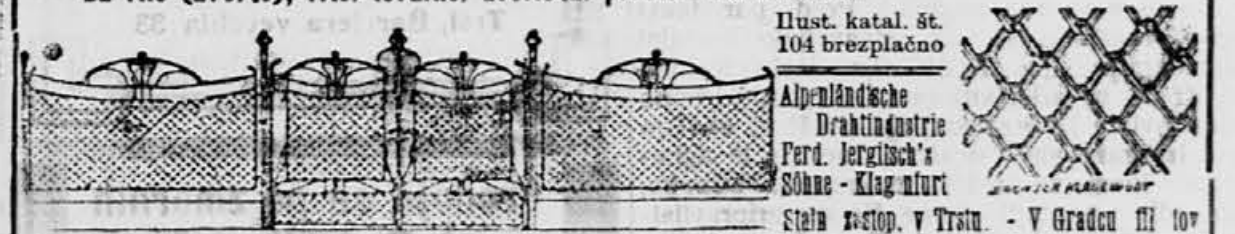
Via Massimo d'Azelio št. 3.

GIUSEPPE JESCH - TRST

Telefon št. 1596. — Telefon št. 1596.

Moderne železne ograje

za vile (dvorce), vrte, tovarne, dvorišča, prostore za temo itd.

Ilust. katal. št.
104 brezplačno

Alpenländische
Drahtindustrie
Ferd. Jergl'sche
Söhne - Kladnau
Stalna zastop. v Trstu. — V Gradcu fil. 107

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilane
31. decembra 1910.

Zadružna glavica (popolnoma iz- plačana)	K	10,000.00
rezervni zakladi dobičkov		12,000.00
zaklad proti vpadanju vrednosti javnih efektov		2,066.679
rezervni zaklad premij za zavarov- vanja		130,453.979
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1910		472,78.525
izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838-1910)		695,189.189

Društvo sprejema po jako ugodnih pogo-
jih zavarovanja proti požaru, strelu, škodi vlad razst-
noma kakor tudi prevozov po suhem in m. j.
eklepa pogodbe za zavarovanje življenja po razi-
vstnih kombinacijah, za glavnic, rente plačljiv-
življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokov

UNIFORME za enoletne prostovoljce

izdeluje
elegantno in solidno

takoj po meri in ceno

Jakob Rupp

kožovski krojač
Trst, velika vojašnica.

Carlo Rasem

manufakturna trgovina

vogal via Conti TRST vogal via Conti
via Seite Fontane št. 42.

Specialiteta: perilo za moške
in ženske, konfekcije za gospe
in otroke. — Perkal, panama,
batist, saten, pljuets, trliž,
platno, čipke, vezanine, ob-
robki, svil. predmeti in razno.
Krila, predpasniki, noga-
lice, malje, srajce, ovratniki, ovrat-
nice, drobnarije itd. itd.

ZOBOZDRAVNIK

univ. med.

Dr. Hinko Dolenc

se je preselil

v ulico S. Lazzaro 23.

Pekarna, slaščičarna

s tovarno biskolov
in zalogo vin v buteljkah. — Skladišče
moke iz prvih mlinov.

Prevzemajo se pečenje in naročila za
ženitve in krste. — Kruh svež trikrat
— na dan pri —

FRANCESCO BLAZINA
Trst, via Giulia št. 25.

Aless. Giordani

Specialist za zdravljenje kurjih oči, diplo-
miran ranocelnik

Ambulat. Corso 23, I.

Ozdravi takoj navadna in
zastarala kurja oči, brez
izdere na najnovejši na-
čin: brez vsake bolečine.
Garantira ozdravljenje
meso rastočih nohtov. K-
nohte vsake debelosti. Na zahtevo pride tudi na d-
v.

Najboljši češki vir.

Perje za posteljo
po ceni.

1 kg sivoga, dobrega perja
2 K; boljše vrste 2 K 40;
primo na vol belega K 2.80;
belega 4 K; belega, diaka-
stega 5 K 10; 1 kg zelo
finoga, snežno beloga perja
K 6.40, K 8.—; 1 kg drob-
nega perja, sivoga K 7.
belega, finoga 10 K; najfi-
nejšega pranskega perja K 12.
Pri nakupu 5 kg franka.

S. Benisch, Dešenice št. 265, Češka.
Bogato ilustriran cenik gratis in franka.

Že napolljene pernice
iz belega, rdečega, modrega, belega ali rumenega platna.
I. tukent 180 cm dolg, okoli 120 cm širok z dvema blazinama
vred, vsaka 80 cm dolga, okoli 60 cm široka, napoljena z
novim, sivim zelp trpežnim, diakastim perjem K 16.—; s
srednjim perjem K 20.—; z drobnim K 24.—; posamezni tukenti
10 K 12 K 14 K 16 K; blazine 3 K, K 3.50, K 4.—; Tukenti
200 cm dolgi, 140 cm široki K 13.—, K 14.70, K 17.80, K
21.—; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke K 4.50, K 5.20, K
5.70; Posteljaniti iz trdnega, pisanega platna 180 cm dolgi,
116 cm široki K 12.80, K 14.80. Pošiljke proti povzetju od
K 12.— nasprej franko. Menjanje je dovoljeno, za to, kar se
ugaja, denar nazaj.

**Krasni in neopasni umetni
ognji in kresli.**

Vatrometi.

Za vse mogoče svečanosti se dobivajo v po-
smeznih komadih kakor tudi v raznih zbirkah
ki obstoje iz raznih ognjenih alka, raketi,
besgalških ognjev, pišolite, t-pieler itd. pri
prvi si oči pirotehnični trgovini

I. STJEPUŠIN — SISEK
Ilustr. cenike na zahtevo brezplačno.

Poskusite FI-
GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-
zdravejši kavni pridatek. Dobiva se
v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Podpisani si uoča naznaniti slav.
občinstvu, da je prevzel na svoje ime
Kopališče „Oesterrelecher“
v ulici Lazzaretto vec. 52

uhod tudi iz zagate S. Eufemia št. 1
nadaljevanje ulice SS. Martini ter da bo
skušal pripraviti vse potrebne izboljšave
da ustreže slav. občinstvu Kopališče
je odprto vsak dan ob 7. zj do 7.
pop. Cena enkratne kopeli v vaški, v
sladki vodi, goriki ali mrazli K — 90.
Abonma za privatne in društva po en-
zanih cenah. — Upajoč, da me bo al.
občinstvo čim najbolje obkalo beležim
Udani P. Lantschner.

Trst - Corso št. 2 - Trst

Zastop.: Alberto Tedeschi

Hotel Balkan

70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji,
CENE ZMERNE. K. Blecha.

Hotel Balkan

Ženska organizacija.

Ne mislimo tu morda govoriti o kaki splošni organizaciji našega ženstva, ne morda o organizaciji našega lepšega ali šibkejšega spola, kakor tako radi imenujemo ženstvo, temveč hočemo izpregovoriti le besedo o organizaciji našega službečega ženstva, in to posebno za Trst.

Slovenska delavka v Trstu do pred kratkim še ni poznala organizacije in sploh ni vedela, česa vsega more pričakovati od skupnosti, ki tvori organizacijo. Prišlo je slovensko dekle v Trst s Krasa, iz Kranjske, Štajerske in drugih naših dežel, poiskalo si je tu službe, ali boljše ali slabše, in stvar je bila končana. Seveda so prihajale potem šele razne sitnosti in težave.

Marsikdo izmed naših čitateljev in čitateljic je že imel gotovo priliko, da je slišal vsakdanje pogovore naših gospodinj. V devetdesetih slučajih se ti pogovori prav gotovo tičejo — poslov. In tu se govori in govori, zabavlja in hvali, pomiluje in vzklika: naša je taka, vaša taka itd. itd. Malokatera gospodinja pa se je še kedaj vprašala: ali pač ravnam s svojo služkinjo tako, kakor je treba ravnati s človekom, ki nosi večino vseh bremen domačega dela. Redke so take gospodinjice in zato so tudi redke služkinje, ki bi se mogle pohvaliti s svojimi gospodinjami. Događa se celo, da je taka „podpora gospodinjic“ kratkoročno sužinja, ki se skoraj gani ne sme iz hiše, ne da bi se stresla nanjo cela toča ženske — no, recimo — gostobesednosti.

In naj je potem taka slovenska revica v službi pri drugonarodni gospodinj in naj se še celo morda „predrže“ spomniti se svojega rodu in jezika s slovensko besedico ali morda s slovensko pesmico — takojšnja odpoved, in išči si zopet nove službe!

A kaj, če je ne dobiš in si tudi nisi mogla tekom svoje kratke službe prihraniti toliko, da bi se mogla preživiti, dokler ne dobiš druge službe!

Res je, da je slovenska poštvovalnost ustanovila za slovenske služkinje posebno zavetišče, kjer dobiva našo dekle, ki je brez službe, strehe in hrane, ali prepičla so sredstva, ki pritekajo zavodu sv. Nikolaja, da bi mogel vzeti pod streho vsa ona naša dekleta, ki jih je nezgoda v službi postavila na cesto. In še nekaj je, česar ne more dati ta naš vsa hvalevredni zavod: pravovarstvo!

Pravijo sicer, da je naša Avstrija moderna država, da daja vsakemu svojemu državljanu, kar mu gre; toda če stvar pogledamo nekoliko bližje, se pač ta modernost izpremenja v vse kaj drugega.

Ni še dolgo temu, kar so se uvedla za razne vrste delavstva obrtna sodišča, kjer si delavec v slučajih meznih in podobnih sporov s svojim delodajalcem lahko išče svoje pravice. In ta sodišča, moramo priznati, razsojajo res tako, da za službo splošno priznajo in zaupanje. Pogledimo pa, komu so prepuščeni spori med gospodinjo in hišno delavko?

Pristojna oblast za take zadeve je občinska, oziroma policijska oblast.

In sedaj si pa mislite to „postopanje“. Za mizo vam sedi mož, ki si je vso svojo učenost pridobil in toliko in toliko letni vojaški ali orožniški službi. Pridrvi vam v sobo gospa, razburjena, da komaj diha, za njo pa dekletce, ki si komaj upa odpreti usta. Oblastni mož ima za gospo, posebno če je v svili, lep poklon in stol, za služkinjo pa pogled, ki bi podrl celo vrsto rekrutov na tla. In potem se odpro vse zatvornice ženske zgovornosti. Seveda sme govoriti le gospa. In konec je: glej da dobiš kmalu službo, sicer te spravimo po odgonu v tvojo domovinsko občino!

In naj ne najde dekle kmalu službe, naj je brez sredstev, da bi mogla domov! V mestu smo, v velikem mestu, a jesti je tudi tu treba. Kako hitro je tu „priatelj“, ki želi „pomagati“, in potem padec, še eden itd., a konec v — mlaki!

A kako se ubraniti temu?

Organizacije, trdne, krepke organizacije je treba. Treba je, da se naše službeče ženstvo izkoplje vendar enkrat iz tiste brezskrbnosti, ki mu je le preveč lastna, in se združi v celoto, ki bo znala odvrčati od vsake posamezne nevarnosti pogube, ki bo pa tudi celoti zagotavljala primeren vpliv.

Torej ne izgubljam časa na plesih v dvornih družbi, ne razmetavam težko prisluženega denarja za nepotrebne stvari, temveč v organizacijo k pouku, izobrazbi, k razumevanju svojih dolžnosti napram sebi in celoti.

Trdna, krepka organizacija bo tudi imela moč, da poskrbi za izboljšanje gmotnega položaja naših služkinj, ki je tuptam naravnost sramoten, podajala bo pa tudi v slučajih delavnih sporov svojim članicam ono pravovarstvo, ki ga je služkinja tako zelo potrebna. Ena glavnih nalog te organizacije pa more biti, da deluje z vsemi svojimi silami na to, da se odvzame reševanje takih sporov oblastvom in ljudem, ki nimajo pojma o pravu, in

se izroči enako urejenemu sodišču, kakor je obrtno sodišče.

Velike naloge čakajo naše ženske organizacije, zato pa naj tudi naše službeče ženstvo samo stori svojo dolžnost sebi v korist: naj se organizira!

Iz delavskega sveta.

Iz železničarskih krogov nam pišejo: Z veseljem pozdravljamo železničarji ukrep uredništva „Edinosti“, da bo odslej nedeljska priloga „Edinosti“ — delavska. In ker hočemo tudi sodelovati po svojih močeh, prosimo, da sprejmete sledeči dopis:

Ni ga večjega reveža pri železnici, posebno pa pri državni, kakor je prozni delavec. Koliko se je že tu napravilo prošenj na ravnateljstvo za izboljšanje mezde, za znižanje delavnega časa, za primerno delavno obleko toda gospodje inženirji, ki hodijo danzadnem po progi, pa vzlic temu ne vidijo nikake potrebe delavstva, pač pa le še nalagajo vedno več dela. Toda ti še niso najhujši. Prava „šiba božja“ za delavce je šele prozni mojster. Seveda nikakor ne pravimo, da so vsi taki, temveč so le posamezniki, ki v delavcu ne vidijo človeka. Takega prožnega mojstra imamo n. pr. v tržaški prosti luki. Mož ima najbrž lastnost, da je v istem času na večih krajih, kajti kamor se obrneš, povsod si ga vidiš za petami, ali pa skriven za kakim vogalom, kjer „nadzira“ delavce. Če pa to ne, pa dirja z motornim kolesom tja in sem. In še to kolo mu je menda prepočasno; mu bodo pač morali kupiti avtomobil. Priganjanja ni konca ne kraja; saj šteje delavni čas celo na minute in tudi izračuna, koliko mora biti v teh minutah storjenega dela.

Ali bi bilo pač treba, da ravnateljstvo enkrat za vselej odpravi tako nespametno priganjanje.

Nočno delo nedolastnih delavcev. — Delavka, zaposlena pri izdelovanju cigaretnih ovoj, je priznala, da je zapustila delo brez odpovedi, toda utemeljevala je to s tem, da je večkrat morala delati čez polnoč, dasiravno se ni bila stara nad 16 let. Delala je od sobote na nedeljo celih 23 ur, dva dni na to pa do polnoči. Da ne bi zaspala, je dobila nekaj kave. Dolodajalec je bil po obrtnem sodišču obsojen, da ji takoj izroči delavsko knjižico, in sodišče je tudi odbilo njegovo zahtevo na nadaljevanje delavnega razmerja. Sodišče je izreklo, da je v smislu § 95 obrt. reda prepovedano uporabljati delavca, ki še ni prekorajil 16. leto starosti, za nočno delo, t. j. za delo od 8. zvečer do 5. jutraj. Ta prepoved je izšla v svrhu varstva zdravja mladoletnih delavcev, in tega varstva se ne morejo odreči niti delavci sami. V smislu § 82a, odst. 1) ima delavec pravico zapustiti delo brez odpovedi, ako ga ne more izvrševati brez škode za svoje zdrave. Ako torej ravna delodajalec proti predpisom v varstvo delavčega zdravja, ima delavec ali njegov zakoniti zastopnik pravico takoj razrušiti delavno razmerje. V imenovanem slučaju je delavka delala daleč čez polnoč in dajali so ji kavo, da ne bi zaspala. Po omenjeni določbi obrtnega reda ni treba dokazati, da je delavčevo zdravje res že trpelo. Delavka je torej imela pravico takoj zapustiti delo in zahtevati, da se ji takoj vrne delavska knjižica.

Narodno delavstvo tržaško! Danes popoldne prvokrat nastopi godbeni odsek N. D. O. s svojo godbo. Dolžnost vsakega narodnega delavca je, da se udeleži te slavnosti. Delavstvo se zbere pred društvenimi prostori N. D. O., ulica Carducci 12, odkoder je odhod ob 3 1/2. pop. z godbo na čelu na veselični prostor pri Sv. Jakobu. Narodni delavci, ne bi bilo častno za vas, ako bi ta dan iskali svoje zabave drugje, ne pa med svojimi tovariši!

Pogled po svetu.

Grozna posledica „šale“ s puško. — V vasi Stoppach pri Coburgu se je te dni pripetila grozna nesreča vsled lahkomišelnega igranja z nabito lovsko puško. Neka lovška družba se je bila zbrala pred hišo nekega kmeta, da bi odšla na lov. Lastnik kamenoloma Träger je za šalo pomeril na kopico otrok, ki so se igrali pred hišo. Na krat se je puška sprožila in enoletni otrok se je mrtev zgrudil na tla, drugi otrok, ki je ustreljenega pestoval, je težko ranjen. Ko je videl Träger grozne posledice svojega čina, je hitel za hišo in se ustrelil s svojo lovsko puško.

Cigarettni papir in
cigaretne stročnice
ABADIE
PARIZ
Dobe se v vseh trafikah

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Provroča volje do jedi, utrjuje
želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh
slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odliekovano s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad
6000 zdravniškimi spričevall.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

Advokat Dr. Josip Wilfan

ima svojo pisarno od 24. avg. t. l.

v Novi ulici (Via Nuova) 11, I. nadstr.

LEKARNARJA

A. Thierry balsam

Postavno obvarovan. — Pristen samo z nuno Kot varstveno
Zamko. Proti vsaki falsifikaciji se bo strogo postopalo na
podlagi pravice. Ta balsam je najboljšo zdravilo plućnim i
pruila boleznim, kašlju, hripavosti, težkemu dihanju, pluć
nemu kataru in osebno proti influenci, slabi prebavi, ž
ločnim mu križu, nesetju jeter in obliži, proti osiabelosti, pre
hajanju zobobol in raznim boleznim, proti tiganju, ope
ki nam, kožni in boleznim itd. 1/2, a/1 1/2, ali velika stek. K 5-60

THIERRY, Pregrada pri Rogatcu. Prodaja se
v vseh važnejših lekarnah. 527
Na debelo se dobiva v medic. prodajalnah drož

Lekarnar-
ja A.
Thierry-ja
Stoperes
o mazi o
odino pristao
sanašivo ledi-
so za rane, o-
t-kline, odstranjuje iz teli sa
škodljive snovi in v celotoma na-
mestuje mučne operacije. Učin-
kuje tudi proti starim ranam.

Dve dozi slateta samo
3 krome 60 stotink.
Dobiva se: Lekarna pri
Angelju varuhu, Adolf

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9-1 in od 3-6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5, II.

A. Tosoratti

Via Maicanton št. 4

Prodaja po cenah brez konkurence.

Za'oga posteljnega perila, izdelanega. Volnene
odeje iz bombaževine, zarobljene v lastni to-
varni, peresa iz Chile, Lawntennis iz bombaža,
luštanji barvani, perkali, zefir za srajce in
obleke. Volneno blago za ženske obleke, maje
iz volne, bombaže barvane za odrasle in otroke
Izbor drobnarij, žime za žimnice, zavesa itd.

Doktorica :: Klara Kukovec

ima SVOJ AMBULATORIJ

za ženske in otroške bolezni

v Trstu, Piazza della Borsa 7, II.

Ordinuje od 3-4 1/2 ure pop.

Stanuje pri Sv. Ivanu (Vrdela) št. 1049.

TELEFON 19-86.

ANTON ZAVADLAL

Trst, ul. Istria 12 (pri sv. Jakobu)

Priporoča svojo PEKARNO in SLAŠČIČARNO
Vedkrat na dan sveč kruh in slaščice. Zaloga moka
vsake vrste iz prvih mlinov. Likerji in vino v ste-
klentah. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svojo
staro in dobroznano pekarno v ulici
Marco Polo št. 6 (vogal Concordia)
katero vodi gospodar sam. 1729

: Na obroke! Jakob Dubinsky : Na obroke!

Trst, ulica dell'Olmo šte. 1, II. nadst., Trst

velika izbira izgotovljenih oblek za gospode

manufakturnega blaga ter možke in ženske suknje.

Ugodni pogoji za plačila na obroke.

Cene brez vsake konkurence. — Solidna postrežba. 107

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonialnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od
Slovencev v Trstu, v okolici in
in na deželi se pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu
z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloga otrobov, koruze in moka.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

Zaloga oblek in blaga

Trst, Corso 45 All'Operaio Trst, Corso 45

VELIK IZBOR oblek za gospode, dečke in otroke,
površniki, hlače, jopiči, kostimi. 224

Cene konkurenčne. MOŠKO BLAGO. Cene konkurenčne.

IZDELUJEJO SE OBLEKE PO MERI.

Dr. Fran KorsanoSpecijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj**AMBULATORIJ**v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad
Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Hermangild Trecca

Barriera vecchia št. 5

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov**VENCI**od porcelana in biservov vezanih s me-
deno kico, od umetnih cvetov s tra-
skovi in napliti.Slike na porcelanastih ploščah za spomenike
Najnižje konkurenčne cene.**: Ignazio Potocnik :**

Ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie.

VELIKA IZBERAizgotavljenih moških oblek za odrasle
in za dečke; specialiteta: volneni in
platneni kostumi, jopice iz alpejskega
Velika izbora blaga za moške.

Izdelujejo se obleke po meri.

Cene, da se ni bati konkurence.

V dobroznani žganjarni

Ferdinand Pečenko - Trst

ulica Miramar št. 1

dobijo se vedno pristne pijače prve vrste,
kakor n. pr.

žganje, slivovec in brinjevec,

kakor tudi mizle pijače

frambois, tamarindo in šemade.

Suknoza moške in volneno za ženske
obleke, nove mode, razposilja
— najceneje —Jugoslovanska razposiljalna
R. STERMECKI v Celju.

Vzorci vsakemu poštne prosto.

WALDPERLE brez alkohola me-
šana z mineralno
vodo Selz je izborna osvežujoča pijača.
Zavarne Waldperle, Moritz Löw, Brno HusoviceKer se v nekaterih javnih
lokalih razpečuje navadno črno
pivo z prostim označenjem „pivo
dvojnega kvasa“, zato se cenj-
občinstvo opozarja, da je pristno
edino tisto pivo dvojnega kvasa,
katero nosi varstveno znamko**ST. STEFAN**

Avtorizovana dunajska šola.

— ustanovljena —

rezanja oblek, izdelovanja oblek in perila

ANA NOVAK - TRST

ulica San Lazzaro 16. III.

Prva primorska tvornica za lesne izdelke z vodno silo
tvrdke A. KRIZNIČ :: ob kolodvoru Podmelec**SPREJEMA V IZVRŠITEV:**vse v stavbeno mizarstvo stroko spadajoče izdelke za HIŠE,
VILE, SOLE, BOLNIŠNICE, Cerkve, JAVNA POSLOPIJA itd.
kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popolne opreme
LJUDSKIH SOL, ŠOLSKE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd.

Proračuni in načrti brezplačno. — Zahtevajte vzorce in cene.

Parketna tvornica opremljena z najnov.
stroji nudi pak. ketne de-
ščice iz hrast. in bukovega lesa. Postrežba takojšnja za vsako množino!
Sirogarski oddelek nudi vse v sirogarsko stroko spadajoče izdelke. — JAMSTVO!Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Obisk strokovnjaka
interesentom brezplačen 329**Trgov.-obrtna zadruga v Trstu**

via S. Francesco d'Assisi 2, I. n.

kjer je bila prej „Trž. posojila in hranilnica“.

Poštno-hranilnični račun 74679. TELEFON 16-04

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član,
in jih obrestuje

4 1/2 %

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, tako, da se po
260 tednih dobi Kron 300.—Sprejema hranilne anizice tujih zavodov in jih realizuje
ne da bi se obrestovanje pretrgalo.Daje posojila na razne obroke in proti mesečnim od-
plačili po K 2 od vsake K 100, tako, da se posojilo
odplača v petih. — Deleži so po K 20 in po K 2Kadajna posojila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: to
delavskih od 9. do 12. dop. in od 3. do 5. pop.TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA registrirana zadruga
sedeži v Trstu**ODLIKOVANA****tržaška prodajal. obuv**

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn. različnih izberov najfinjših moških in žen-
skih obuv po najnižjih cenah se prodajajo tudi
po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10-50

Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10-50

Braki za dečke 1 K manj. — Vankov, blago I. vrste.

Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Nova prodajalna zlatarja - urarja

Alessandro Zamaro, Trst

Corso št. 23

BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z
dementi ali brilanti in brez istih.Veržice, priveski, apesnice, zlato in sre-
brne ure, stenske ure itd. itd.Popravlja, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje
tudi vsakovrstno rezbarije,

Cene zmerno. Cene zmerno.

Dr. Karl Ernst

univ. med. zobozdravnik

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5,
II. nadstropje.

Sprejema od 9—1. in od 3—6. pop.

VELIK IZBORtorbic za trg in ženskih tor-
bic. Trgovina porcelanastega,
steklenega blaga in kuhinjske
posode**Piazza Ponterosso 6.****Bogomil Pino**

= urar in zlatar =

Trst, ulica Vincenzo
Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novoga

Bogat izbor ur
vake vrste, kakor tudi
uhanov, prstanov z dija-
manti in brez dijamant-
ov, ženske verižice, zlato
in srebrne za moške,
vse po konkurenčnih cenah.**Krojačnica za civiliste in vojake****Franjo Polanec**

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n.

Priporoča se slavnom občinstvu in vojaštvu za vanko
vrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmerno.**FR. ŠEVČIK, puškar, Ljubljana, Židovska ulica št. 7.**

priporoča svojo svojo veliko zalogo PUŠK in SAMOKRESOV lastnega izdelka,

kakor tudi belgijskih, avstrijskih in
čeških streljalskih pušk,
za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke tra-
ceve in puške Boek s Krappovimi
cevni za brezdimni sm. dnik.
Priporočam tudi vso z logo
vseh lovskih potrebščin po naj-
nižjih cenah. Popravlja in na-
roče se izvršujejo točno in za-
nestljivo. Cevovniki na zahtevo
zastonj in poštne prosto.
Točna in solidna postrežba.**Otvoritev nove trgovine**

v Trstu, ulica Nuova 41

AMELIA MARTINICO

— BOGAT IZBOR —

izgotavljenih oblek za ženske in punčke,
ženske vestalije, bluze in izbrano perilo.
Vseprejema se naročila po meri.

Najzmernejše cene. Najzmernejše cene.

Zobotehniški :: atelje**Josip König**

koncesionovani zobni tehnik, diplomovan

dentist na dentistični akademiji v Parizu.

Trst, ul. Farneto 36, II. u.

- Giulio Reddersen -

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23

TELEFON št. 813

rurgično orodje, ortopedični aparati,
materici, umetne roke in noge, berglje,
silni pasti, elastični pasti in nogovici,
elektroterapične priprave, aparati za
inhalacijo.SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdrav-
ljuje. Potrebščine iz guma in neopredirane
blaga.**Slovenci! Slovani! Poslužuj-**

te se vsi

edino slovenske urarne in zlatarne v

Trstu, Via del Rivo 26. Vsako popravo

jamči se za 2 leti, istotako tudi vsako

naročbo. Prihaja tudi na dom. — Svoji k

svojim! Udani ALOJZIJ POVH.

2032

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Trst, Corso 2. Telef. 1071.

Linoleum Haas

Pristni linoleum K 2-50 m²

Podolgate preproge 67 cm. 1-80 met

Preproge v vseh velikostih z

varnostnimi ogli iz kovine 150/200 K 7-90

200/300 K 15.— itd.

Gospodarski predpasniki iz voščenega

platna K 2-50

Namizni prti 85/115 cm. 2-80

" 65/150 cm. 1-80

Površniki iz gumij od K 20 dalje.

Podruhe po 70 stot.

Ovratniki iz kavčuka 50

Manšete iz kavčuka 60

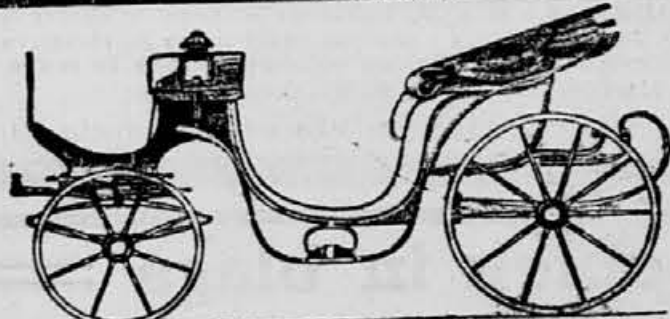
Pošilja se tudi na doželo. — 136

Skladišče oglja in dro

za gorivo, petrolja in stavb. materiala

Josip Miceu

Trst, via San Cillino št. 2 (Sv. Ivan)

Pismena priznanja visokih oseb so na upogled.
Cenike in proračune razpošiljam brezplačno.**TOVARNA VOZOV**
PETER KERSIČ

v Spodnji Šiški, kolodvor Ljubljana

(Kranjsko)

Dobavatelj vseh poštinih voz c. kr. avstr. pošte. — Poštini vozovi
patent Kersič št. 43.741 za Ogrsko, št. 31.925 za Avstrijo.Priporoča svojo bogato zalogo raznih vozov, nadalje se
izvršujejo vsa v to stroko spadajoča naročila po meri
in risbi natančno in najsolidnejše, za kar jamčim.

P. KERSIČ

Popravki se izvršujejo po odgovarjajočih
cenah in se uračunajo rabljeni vozovi.**Čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst**

VIA BARRIERA VECCHIA ŠT. 10 (NASPROTI SLADČIOARNE GATTI)

Velika izbora vsakovrstnih čevljev za
moške, ženske in otroke. — Blago iz-
vrstno in cene zmerno.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblok

Velika izbira letnih oblok za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteta v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni štev. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“.
Telefon št. 251, Rim. II.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nadstr.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nadstr.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in rezerva 243.000.000 kron).

Podružnica v TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje)
sprejme v svoje

jeklene varnostne celice

zdelane od svetovne trdke Arnheim v Berolinu
zajamčene proti požaru in vlomu, pohrane
in upravljanje vrednot, kakor tudi samo po-
hrano zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih
celicah v najem

varnostne shrambe (safes)

različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vred-
nostni papirji, listine, dragulji itd.
(Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti
kakor stranke vzajemno z banko).

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema

hranilne vloge na knjižice

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila
po 3 1/2 %

Rentni davek plača direktno zavod.

Bavi se tudi z vsemi bankovnimi posli, ter
zavarovanjem proti zgubam na žrebanju

Skladišče šivalnih strojev

Luigi Gramaccini

TRST, ulica Barriera vecchia št. 19.

Cene dogovorne. Plačilo na obroke

Sprejme se popravilanje šivalnih strojev

vsakega sistema. Prodaja igel, olja in aparatov

Kupuje in prodaja že rabljene

šivalne stroje. 601

Pekarna VEKOSLAV GUL

TRST, Piazza Caserma štev. 4,
podružnica Via Caserma št. 13.

Vsak dan večkrat svež kruh, raznovrstne
sladčice, biškotini, bomboni in šokolada.

Najfinejše moke po zmernih cenah.

Vsprejema se v peko pecivo vsake vrste.

POSEBNOST: vsakovrstni likerji in
vino v steklenicah.

Sprejme se za Trst

KONTORIST

(fakturist)

zmožen slovenskega, nem-
škega in laškega jezika. —

Prednost imajo iz lesne stroke.

Ponudbe pod šifro: „Trajna služba
štev. 1483“ na upravištvu tega lista.

HOTEL TRATNIK

„ZLATA KAPLJA“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27
(v bližini kolodvora)

Lepe zračne sobe. Električna luč.
Priznana dobra kuhinja. Izborne
pijače. Nizke cene. Lepi restavracijski
prostori in povsem na novo
urejen velik senčnat vrt. —

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pešene kave.

Danes (nedelja) ves dan odprta

= RAZSTAVA =

nove trgovine drobnarije, igrač, galanterij itd. itd.

ki se nahaja

v ul. Caserma 17 (na vogalu Molin piccolo)

Jutri se otvori nova

trgovina železnine, domačih in kuhinjskih
predmetov

ARMAND VERAGUTH

ul. Stadlon na voglu ul. Pierluigi da Palestrina

z veliko zalogo vseh družinskih potrebščin; veliko
skladišče vsakovrstnega rokodelskega blaga.

Nova lekarna „pri Obelisku“ na Opčinah

Niže podpisani, kateri je imel lekarno celih 9 let v tobakarni - v
Sežani - daje na znanje cenj. očinstvu, da je z dne 17. julija 1911 odprl
svojo lastno lekarno na Opčinah, nasp. oti restavr. Mičel, v hiši dedičev
Kostantinijs. — Gori imenovana ima na razpolago vse nove leke in vse
domače in zunanje specijalitete.

Albert Calcich, lekarnar.

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste štev. 12, I. nad. - TRST

izvršuje civilne obleke in
vsakovrstne uniforme.

Cene zmerne. — Delo solidno.

Kdor odpotuje

naj se preskrbi z vsem potrebnim v novi trgovini D. ARNSTEIN „All' Al-
pinista“ v Via Sebastiano štev. 7.

Bogata zaloga zadnjih novosti, kovčkov, torb, torbic, športnih potrebščin itd.
MLUVI ČESKY! MLUVI ČESKI!

POHIŠTVO

SOLIDNO: in: ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Splošno anonimno društvo za prevažanje

Via Ghega 3, Telefon 2487.

Shramba in prevažanje pohištva

Telefon 1220.

Razpošil. in shramba kovčkov

Telefon 2572.

Čiščenje in shramba preprog

Telefon 2573.

2015

Pridna in štedljiva
gospodinja kupuje

KOLINSKO CIKORIJO!

Redka prilika!

Tovarna, katero je uničil požar, prepustila
mi je vso zalogo rešenega blaga, t. j. več
tisoč krasnih, težkih

flanelastih odej

z vsemi najnovejšimi in krasnimi vzorci, ki
imajo neznatne, komaj vidljive madeže. Te
odeje so za vsako boljšo družino za pokri-
vanje postelj in ljudi, prav gorke, mehke in
močne, 199 cm dolge in 135 cm široke.
Pošiljam po povzetju 3 komade krasnih,
težkih flanelastih odej za 9 K v raznih
modernih barvah in vzorcih. 4 odeje za
hišno gospodarstvo za 10 K. Vsakdo, ki
naroči to blago, je zadovoljen.

ANTON BEKERA, c. kr. fin. nadstr. v p.
Nachod (Česko).

Tvorniška zaloga 2-8. Tvorniška zaloga 2-8.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Rabite za streho vaših hiš

Eternit

ETERNIT TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ VOCKLABRUCK DUMAJ BUDIMPESTA NYERGES-UJFALU

Glav. o. zastopstvo in zaloga: V. JANACH in drug., Trst, Via Sanità štev. 25.

Hamburg-Amerika Linie

Redni odhodi nemških brzih in poštinih parnikov.

Odpremanje potnikov
v vse dele sveta
posebno na proglh

Hamburg-New-York
Hamburg-Philadelphia

Hamburg-Amerika
Hamburg-Breznice
Hamburg-Kanada
Hamburg-Kuba

Hamburg-Mekiko
Hamburg-Afrika
Hamburg-Anglijsko
Hamburg-Francija

Zabavna pomorska potovanja:
Okoli sveta: en let (Orizent); v sredozemskem
morju: v zimskem letu; v južno Ameriko; na
sever do Dronhelma; Islanda, Severnega Kapa, in
Spicberga; potovanje na Nilu

Informacije dajejo in pošiljajo se brezplačno.

Hamburg-Amerika Linie,
Abteilung Personenverkehr, Hamburg.

Zastopstvo v Trstu
HAMBURG
AMERIKA LINIE

Generalna agen-
tura za Primorje:
Ul. Porporella 1.

glasovnice vsem opravičencem. Ako bi kdo ne prejel zglasnice ali nezadostnega števila zglasnic in glasovnic, naj to naznani do četrtka družbeni pisarni, ali pa naj se oglasi pred zborovanjem skupščinarjev v Trziču pri družbenem uradništvu.

Dne 8. septembra v Postojno! Priobčili smo že, da se bo dne 8. septembra t. l. vršila v Postojni velika slavnost v korist stavbenemu skladu za novo tržaško šolo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Trstu. Slavnostni govor na tej prireditvi bo imel tržaški drž. poslanec g. dr. Otokar Rybář. Upamo, da se govorniku pridruži močno število tržaških in drugih primorskih Slovencev in poleti dne 8. septembra v Postojno. Kdor bi hotel priti v Postojno že z jutranjim vlakom, lahko si ob 10. in pol uri predpoludne ogleda postojnsko jamo proti nenavadno znižani vstopnini 1 krono za osebo.

Romanja zopet dovoljena. C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici razglasi: Ker se ni že več dni pojavil noben nov slučaj kolere v Trstu, je bilo to mesto glasom odloka c. kr. namestništva od 21. avgusta 1911, št. IV. a 514/75, zopet proglašeno za neokuženo po kolero.

Vsled tega se razveljavlja tukajšnji odlok od 9. avgusta t. l. št. 19271, s katerim se je prepovedalo romanje na Sv. Goro in na Grad blizu Mirna.

Romanje k omenjenim svetiščem je torej dovoljeno; izključeno od romanja pa ostanejo do nadaljne odredbe le prebivalci sodnega okraja koperskega.

Slavnost desetletnice in razvitja zastave št. Jakobške Čitalnice se vrši, kakor ponovno javljeno, 17. septembra t. l. Upamo, da takrat ne bo slavnost prepovedana, ker že več tednov nimamo ni v Trstu, ni v Istri nobenega slučaja kolere.

Že zadnjič našemu ljudstvu ni šlo v glavo, kako da je bil dovoljen dunajskim Nemcem spreved po mestu in koncert v zaprtem gledališču, a slavnost, ki bi se bila vršila na planem, na velikem prostoru, kjer bi se ljudje svobodno gibali, je bila prepovedana.

Nočemo reči, da je tu dvojna mera; vendar bi bilo bolje, da bi sl. oblasti bolj pazile na laške kruhoborce, ki raznašajo kolero iz Italije, in dopuščale svojim državljanom svobodno gibanje se na neokuženih tleh. Jedino pametno bi bilo, da je vlada prepovedala društvu iz Bertokov prihod na slavnost, a drugo bi se bilo lahko vse vršilo. Sicer je pa društvo „Samo“ iz Bertokov samo javilo v listu, da se ne more udeležiti slavnosti vsled par slučajev kolere. In to bi bilo lahko zadostovalo.

Kolera je torej srečno uničena in upamo, da ne bodo imela oblastva sedaj izgovorov za prepoved, ki bi zopet občutno oškodovala društvo, ter razdražilo naše potrpežljivo ljudstvo.

Veliki jesenski varieté v Barkovljah dne 8. septembra t. l. Začetek ob 6. uri zvečer. Bo obsegal med drugimi sledeče točke: H. Volarič: „Dalmatinski šajkaš“, duet; F. S. Vilhar: Serenada, mešan kvartet, izvaja pevsko društvo „Adrija“; Suppée: „Spoved“, poje g. Janova in neimenovani bas. Slovenski Chanteclear. Lastna kreacija gosp. Rajnerja. Čehov: „Medved“, igrata gospod in gospa Dragutinovič. Aktualna klobasarija itd. V zelo kratkih pavzah igra godba. — Na poziv akad. fer. društva „Balkan“ izjavljam, da nima isto nadzorstva nad prireditvijo, ampak sl. pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah. — Slovenci! Ne zahtevam, da pridete vsi; ta privilegij imajo samo naša društva, ampak prosim Vas, pridite skoraj vsi! Udani Fortunat Mikuletič.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta 1911. sledeči promet:

Dohodki.
A) redni dohodki:
1) Prispevki iz nabiralskih 777 K 27
2) Prispevki podružnic Kranjsko 1031 K 53
Štajersko 1088 K 68
Koroško — K —
Primorsko 189 K 20
Skupaj 2309 K 41
3. Razni prispevki 2836 K 44
skupaj 5.923 K 12

b) izredni dohodki:
Prispevek za obrambni sklad 2.672 K 63
c) iz družbene glavnice se je dvignilo 3.240 K —
skupaj 11.835 K 75
Izdatki.

A) redni izdatki:
1) plače, remun. učit. 13.904 K 38
osobju, razni računi itd. —
B) izredni izdatki:
2) nalož. na glavnico, oz. obrambni sklad 2.672 K 63
skupaj 16.577 K 01
torej primanjkljaja 4.641 K 26

Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Zahvala! Podpisani odbor si šteje v dolžnost izreči najsrčnejšo zahvalo „Sokolu“ iz Trsta in njega odseka v Barkovljah in Rojanu, „Sokolu“ iz Škedenja, Sv. Ivan-

Vrdela in Mavhinj za njih številno udeležbo na I. našem nastopu.

Srčna hvala gospodom, ki so preplačali vstopnino in sicer: Šuban Vrdela 5 K, br. S. in E. Sosič po 1 K, Ukmar Fr. in Španger V. po 50 stot.

Zahvaljujemo se gg. Starcu Dragotinu in bratu Nabergoj Antonu pok. Ivana vit., za brezplačno prepustitev dvorišč, br. Kalinu Jos. za odstop lesa proti mali odškodnini, kakor tudi vsem onim gospodom, ki so posodili zastave za odličje prostora. Naposlled bodi izrečena najsrčnejša zahvala slav. občinstvu, ki je izkazalo najtopleje simpatije do našega „Sokola“. Na zdar!

Odbor odseka
Trž. tel. društva „Sokol“ na Proseku.

Tržaška mala kronika.

Maščevanje odpuščenega delavca. 26-letni težak, Mihael Madon, stanujoč v Rojanu 17, je bil v službi pri tvrdki Truden. Ker je nekaj ukradel, so ga odpustili. Predvčerajšnjem zvečer je na trgu Stazione srečal magazinerja iste tvrdke, Karla Debevc, in ker je smatral, da je on provzročil njegovo odpoved, ga je naklestil na tak način, da mu je pustil prav vidne znake maščevanja. Madona so aretirali.

Trije požari. Včeraj zjutraj ob 4.45 se je unela streha neke lope v barkovljanski tovarni konserv. Zažgala je bržkone iskra iz lokomotive. Ogenj, ki se je razširil tudi na sosedno poslopje so pogasili na mesto došli mestni gasilci. Škode je 5000 K.

Ob 7.45 zjutraj je začelo goreti blizu Katlnare na zemljišču Ivana Marije in Andr. Čoka iz Lonjerja. Požar je uničil del hoste.

Včeraj ob 5. uri popoldne se je unel pa gozdič pod Sv. Križem. Zgorelo je okoli 10.000 štirjaških metrov. Ogenj so pogasili domačini.

Loterijske številke, izžrebane dne 2. septembra 1911:

Dunaj	84	3	71	32	52
Gradec	80	34	44	53	74

Koledar in vreme. — Danes: 13. nedelja po Binkoštih. — Jutri: Rožalija dev.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 28° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno. Temperatura malo spremenjena. Lokalni vetrovi.

Društvene vesti.

„Vinska trgatev“. Pev. društvo „Trst“ priredi v nedeljo, dne 1. oktobra, svojo običajno „Vinsko trgatev“. Za to prireditev se bo izdalo posebna vabila, v obliki četrtinske pole, in se bodo sprejemali tudi oglasi za ta vabila, na kar opozarjamo vse naše trgovce. Oglaševanje in reklame sprejema g. Dragotin Hreščak, žganjarna, ul. Miramar 23.

Št. Jakobška Čitalnica se vdeleži danes veselic godbenega odseka NDO in bratsk. društva „Velesila“ v Škedenju. Gg. pevci in pevke so naprošeni, da pridejo do 4. ure v društvene prostore.

Danes, dne 3. septembra t. l. ob 10. uri dopoludne sklicuje NDO s h o d delavcev kemičnih tovarn na vrtu gostilne „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu z dnevnim redom: Odpustitev slovenskih delavcev in potreba organizacije. Vsi na shod!

DAROVI

Za godbo NDO so darovali: po 10 K: Kušar Iv., „Kot privatnik“; 5 K: Fr. Osana, Bohinec, Rabec Jos., Stantič, Gorenjec; 4 K: Zavadlal Ant., Slama Iv., Vatovec Jos., pekarna Gašperčič; 3 K: Križmančič in Breščak, restavracija „Aurora“, Povh Al., urar, Šorli Ant.; 2 K: Babič Ant. gost., Kosič pri Pupuli, Kukanja Vek., Milanič, Ceregatto Em., Sumara Iv. gost., Fabiani Leop., Mirnska čevljarska zadruga, Lampe Eliz., Pipan Emilija, Dobaušek V., Zafred, Lavrenčič Al., Gulj A., Šuc K.; K 150: Pahor Jos.; K 120: Novak Ant., brivec; K 1: Grk Iv., Požar Mih., Šuban Benedikt, Tomažič Fr., Frank, Trošt K., Pribat Jak., Ukmar Fr., Hren Franc, Lampe Mihael; 60 stotink: Murev Andrej, Ferfolja Josip; 50 stotink: Krušič Iv., Rozelj, Renar Mar.; 40 stotink: Dekleva Angelj, Bajc Fran; 30 stotink: Šerko Roz.; 20 stot.: Erbič Jos. Prisrčna hvala vsem darovalcem!

— Za stavbo nove Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu je nabral Ivan Besednjak K 1460 in sicer so darovali: Antonija Klopčič K 140; po 1 K: Ivan Sever, Iv. Besednjak, inž. Ličen in Skobrne, Iv. Narobe, Ant. Ferfila, Anton Skupek, Iv. Klopčič, Iv. Bras, Fr. Volič in Fr. Ferjančič; po 60 stot.: Jos. Filipčič, Jos. Kolenc, Ana Pukshofer; po 20 stotink: Fr. Berlan in Ivan Major. Denar hrani naša uprava.

Henrik pl. Chicchio
Via Stadion 35.

Velik izbor Plaque-verižic garantiranih in priveskov. Naprstniki, zapestnice, igle z ali brez dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate ali jeklene ure. — Reg. latorji iz prvih tvornic „ZENIT, OMEGA“.

Sprejema vsako popravo z garancijo enega leta

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Gorici, Celovcu, Sarajevu in Sapljetu

Dolnška glavnica K 5.000.000. Rezervni zaklad K 610.000.

obavlja najkulantnejše vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako poveljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi **4½%**

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Velika klobučarna

Romeo Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.

Specijaliteta: trdi angleški klobuki.

Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št. 34.

ODVETNIŠKA PISARNA

Dr FERDO ČERNE-ta

se je preselila

v Trst, ulica della Zonta šte. 9

(pri cerkvi sv. Antona novega).

Veliko skladišče Klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robcev, m. šk. nogavic itd. itd.

K. CVENKEL

Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. 2066 Narodna trgovina.

Samo v manufakturni trgovini z zalogo perila

Brosch & Laurenčič - Trstu

via Nuova št. 40 - (vogal via S. Giovanni) - via Nuova št. 40.

— se nahaja velik izbor —

vseh sezonskih predmetov

s zalogo bombaževine in platnenega blaga.

Samo izbrano blago najboljšega okusa in iz prvih tovaren.

Sijajen izbor blaga za moške srajce

Pod najugodnejšimi pogoji

VZAMEM V NAJEM

loterijske liste, drž. rente in zajemne liste drugih bank s povračilom v mesečnih obrokih ali naenkrat.

IGNAC NEUMANN, menjalnica

Ustanovljena 1858. Trst, ulica Ponterosso 4. Ustanovljena 1858.

!!! **Pri nakupovanju** !!!

obleke ali perila

naj se vsakdo obrne do dobroznane

MANUFATURNE TRGOVINE

HEDŽET & KORITNIK v GORICI.

Na debelo in drobno!

— Odseku telovad. društva „Sokol“ na Proseku je daroval g. dr. Just Pertot, dež. poslanec 9 kron. — Najiskrenejša zahvala! Bilo več posnemovalcev!

— Na veselici pev. društva „Adrija“ v Barkovljah so preplačali vstopnino sledeči gg.: Anton Kjuder, župnik 10 K; dr. Ferdo Cerne 3-80, Eliza Grill 2 K, Ant. Ščuka, trgovec K 1-60, Ivan Cergolj, M. Humplik, učiteljica, Jurij Sušmel, vsak po 1 K; Just Martelanc, V. Muha, Jakob Pertot, cerkovnik, dr. Rybář, Sv. Martelanc ml., Nik. Šovljan-ski, Ferdo Starec, učitelj, po 60 stotink; Jurij Cok, Bonano, po 40 stot.; Boj 20 stot. — Ker sta počastila veselico s svojo udeležbo gg. dr. O. Rybář in župnik A. Kjuder, daruje g. Anton Pistotnik 10 K gorionjenemu društvu.

— Ciril-Metodovi podružnici v Barkovljah je daroval o priliki veselice pev. društ. „Adrija“ v Bark., g. Ivan Cergolj, trg., 1 K.

Vesti iz Goriške.

x **Cesta Avče-Levpa.** Tržaško namestništvo je podelilo zgradbo ceste Avče-Levpa podjetniku g. I. Debenjaku iz Kanala. Drugi ponudniki dobijo nazaj položene varščine pri deželni blagajni.

x **Učiteljem v gradiščanskem okraju** je dovolil okrajni šolski svet 20%, draginjsko doklado, dokler ne poskrbi deželni zbor za zboljšanje plač.

x **Štiridesetletnico mašništva** praznuje dne 6. t. m. č. g. Blaž Grča, župnik v Šempasu in bivši mnogoletni deželni poslanec.

x **Vojaštvo ob meji.** Italijansko vojaštvo je te dni imelo velike vaje tik ob naši meji. Na Bovško se je prav razločno slišalo gromenje laških topov za Rombonom. Na Kobariškem je vse polno vojakov, kakih 6 domobranskih polkov, topništvo in dragonci. Topništvo je v sredo obstreljevalo z Vrsnega krnsko pobočje, kjer so bile „tarče“. Prebivalci vasi Krn so se morali izseliti. Vsa živina je morala s planine. Pri vajah so navzoči 3 generali.

x **Soča brez vode!** Kaj tacega pa še ni bilo! Sočina struga je od Zagorja naprej popolnoma suha, le tupatam je kaka mlaka. Temu ni toliko krivo pomanjkanje vode, temveč to, da gre vsa voda iz Soče po kanalu po Furlaniji, kjer namakajo zemljišča.

x **Pomanjkanje vode.** Goriško mesto je malodane brez vode. Kronberški vodovod je za zasebnike zaprt, javni studenci pa so samo za določen čas odprti. Ženske in otroci jih oblegajo in čakajo po cele ure, da pridejo na vrsto. Časih nastajajo med ženskami prave bitke s škafi.

Po goriških ulicah vse premalo škrepe, da si je vode v Soči zadostno. Po ulicah se vane kupi prahu, da človek skoro ne more dihati. Da bi v kratkem imeli dež, na to je težko upati. Zadnje dni je pa temperatura vendar nekoliko padla, osobito po noči je že hladno.

x **Pod voz** je prišel 17-letni Miha Batagelj iz Kamenj na Ajdovskem. Voz mu je šel čez nogo ter mu jo je zlomil dvakrat. Prenesli so ga v goriško bolnišnico.

Na c. k. pripravnički za učiteljska v Tolminu bo vpisovanje učencev v soboto in nedeljo dne 16. in 17. t. m. od 9. do 12. ure predpoludne. Priti morajo v spremstvu staršev ali namestnikov in prinesiti seboj zadnje šolsko izpričevalo, krstni list in zdravniško izpričevalo. Zahteva se najmanjše dovršeno 13. leto in pol.

Pojasnila glede stanovanj daja vodstvo. Iz **Ajdovščine.** Pod naslovom „Iz Sturij-Ajdovščine“ se je čez leto dnij zopet objavilo nekdo z dopisom v „Naši moči“ in je zopet mahnil po NDO. In Ajdovščini ter povzdigal neko novo ustanovljeno organizacijo. Ta človek se nam zdi podoben opici, ki posneme vse, kjer kaj vidi, in pa žabi v znani bajki, ki je tudi vzdignila nogo, da bi jo — podkovali! In podoben je tudi žabi, ki je, videč vola, kako pije iz kala, tudi pila tako dolgo, da je — počila!

In tako poka vse, kar napravljajo ti — politični otročaji! Evo dokaza! Pred leti so ustanovili svoje posebno katoliško (kakor da nismo vsi katoliki!) izobraževalno društvo. Danes pa sta ostala od te organizacije le še odbor in pa zastava! Zatem so ustanovili telovadni odsek „Orlov“. Ker pa se ni hotel nikdo drugi zgledati k pristopu, so utaknili v krog 8 — absolutov ponavljalne šole in jim kupili trobente. Ali glej spaka! Četorica teh je, ko so jim peroti dorasli, sfrlela — kakor čujemo — k Sokolu! Ostali so torej še načelnik Batageu in trije orliči.

Nasprotovaje tamburaškemu zboru v Sturijah so si nabavili tamburice in so se

začeli vaditi v domu. V dobrih osmih dneh so mladeniči že — opustili. Da pa ne bo sramote, so se začele učiti Marijine hčere in so se v dobrih treh mesecih naučile — dva domača komada. Sedaj pa miši gnezdi v tamburah. — Ustanovili so „Našo stražo“, ki pa ne daja nikakega znaka življenja od sebe. Konečno so se zmislili, da proti NDO. ustanove „Jugoslovansko zvezo“, v katero je vpisanih iz Sturij in Ajdovščine kakih 80 oseb, možkih in ženskih! Ali vpisati se, je eno — plačevati pa drugo. Zato smo uverjeni, da se v teku enega leta tudi s to organizacijo zgodi tako, kakor se je z gori navedenimi društvi. Vsako je imelo že v začetku kal nevspeha v sebi, to pa zato, ker so bila ustanovljena v druge namene, nego so določeni v njihovih pravilih. Zato tudi ni v njih niti enega močja, ki bi imel kaj ugleda. Nezreli ljudje pa ne morejo voditi, oziroma vzdrževati društev.

Kar se pa tiče podružnice NDO., lahko rečemo, da odtehuje trikrat novo „J. s. z.“ v Sturiji. Najmanj pa bodo tej poslednji koristili tistih 6 Judežev. Le imetje jih. Nam je v zadoščenje, ko jih gledamo, kako povešajo glave in kako plašno zapirajo vrata za seboj. Naša organizacija pa nastopa očitno in se ne straši ničesar, ko gre za varovanje delavskih koristi! Ali ste že pozabili na 8. september minolega leta? Tako bomo nastopali proti vsakomur, ki nas bo hotel zaničevati. Pride že prilika, da se pokažemo, koliko nas je! Vemo, da vas peče konsumna zadruza z nje čistim dobičkom K 2300 enega leta. To je še le začetek. Ako nam Bog da dočakati, blestelo se bo v Sturiji v par letih najlepše poslopje kakor lastnina konsumentov.

Ni nam ljubo prerekanje po časopisih. Ali, ker ste nas po nepotrebnem izzvali, smo vam morali nadrobiti nekoliko grenkih. Na eventuelna nadaljna izzivanja pridejo še — druge grenke.

BRZOJAVNE VESTI.

Aehrenthal v lšu.

ISL 2. Minister za unanje stvari grof Aehrenthal je predpoludne v enourni avdijenci poročal cesarju o tekočih stvareh.

ISL 2. Po avdijenci pri cesarju je grof Aehrenthal obiskal prvega višega dvornika kneza Montenuovo in kabinetnega ravnatelja Schiessla. — Namestnik knez Thun in njegova soproga sta prišla predpoludne v hotel Bauer in sta tu oddala svoji vizitki za ministra.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 2. Po dveh poimenskih glasovanjih je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja v ponedeljek.

BUDIMPEŠTA 2. Z ozirom na to, da je 85 članov poslanske in magnatske zbornice prijavilo, da se udeleže medparlamentarne konference v Rimu, je prišlo do sporazuma, da prekine poslanska zbornica prve dni oktobra svoje razprave bržkone za 10 dni.

Poroka nadvojvode Karla Frana Josipa.

DUNAJ 2. Kakor se govori, se bo vršila poroka nadvojvode Karla Frana Josipa s parmsko princesinjo Zito dne 21. oktobra na gradu Schwarzenau v Steinfeldu. Cesar bo tudi pri poroki.

Razprava proti Matavšku.

BUDIMPEŠTA 2. Danes jutraj sta dva orožnika privedla semkaj iz Zagreba Emanuela Matavška, ki je, kakor znano, insultiral bana Tomašiča. Ob 10. uri je pred kazenskim sodiščem pričela razprava proti Matavšku, ki je priznal, da je insultiral bana.

Državni pravdnik je na podlagi zdravniškega spričevala predlagal, da se Matavška obsodi radi lahke telesne poškodbe. Branitelj Dezider Polonyi je izjavil, da ne more biti govora o telesni poškodbi. Tu zamore biti govora le o razžaljenju na časti, ki je bilo izvršeno v Budimpešti in se mora o istem tukaj soditi. Okrajni sodnik je sklenil predložiti zdravniško spričevalo pravosodno-zdravstvenemu senatu in spraviti obtoženca nazaj v Zagreb. Na prihodnjo razpravo se ga dovede zopet semkaj.

Mesno vprašanje v dunajskem mestnem svetu.

DUNAJ 2. Na včerajnji seji mestnega sveta je prišlo povodom razprave za povišanje kredita od 10.000 na 35.000 K mestni posredovalnici za nakup živine do velike debate o mesnem vprašanju. Tekom debate je prišlo do viharnega prizora, po kateri je bil socialnodemokratski občinski svetnik Skaret izključen od dveh sej. Stališče opozicijskih govornikov je pojasnjeval obč.

svetnik Schuhmayer dočim je bivši trgovinski minister dr. Weisskirchner v daljšem govoru omenil težkoč, ki jih je imel v svojem uradu.

Srbska kraljevska rodbina v Peterhofu.

PETROGRAD 2. Na obedu, prirejenem na čast kralju Petru je car Nikolaj v svoji napitnici izrazil veselje nad predstoječo poroko princesinje Helene s princem Ivanom Konstantinovičem. Ta srečni rodbinski dogodek utrdi brez dvoma še tesneje vezi, ki vežejo oba naroda in za Srbijo je blagor in mirni razvoj v bratski slogi z Rusijo najdragocenejša in najboljša zastava.

Srbski kralj se je zahvalil carju za gostoljubnost in za blagohotne simpatije do Srbije in je rekel, da najdejo carjeve besede glasen odmev v srcih vseh Srbov. Kralj je napil carju in carski rodbini.

PETROGRAD 2. Car je podelil nastopna odlikovanja: Katerinin red princesinji Heleni, red sv. Andreja prestolonasledniku Aleksandru, red belega orla v diamantih ministru predsedniku, red belega orla predsedniku skupščine in red sv. Stanislava I. razreda beligradskemu županu. Car je nadalje princu Petru podelil red sv. Aleksandra Nevškega.

Sklicanje nižeavstrijskega dež. zbora.

DUNAJ 1. Govori se, da bo nižeavstrijski deželni zbor sklican dne 20. t. m.

Ruska eskadra v Varni.

ŠOFIJA 2. Eskadra ruske črnomoške flote, obstoječa iz 5 oklopnih križarjev in 4 torpedovk, je sinoči dospela v Varno. Ruske ladje so bile navdušeno pozdravljene.

Trije aviatiki ponesrečili.

TROYES 2. Vojaška avialika de Grailly und Camine sta danes predpol. ponesrečila in našla pri tam smrt.

TROYES 2. Poročnik de Grailly 8. kirasirskega polka je pri Ligny la Monueise padel s svojega aeroplana. Aparat se je vnel. Truplo je bilo popolnoma povgleno. Camine je baje padel pri Mangisu.

NORTON 2. Irski letalec Friesbie je včeraj padel z visočine kakih sto metrov. Prišel je pod motor in je bil tako težko poškodovan, da je uro potem umrl.

PROVINS 2. Stotnik Camines je na poletu iz Versailles v Toul padel z višine 200 metrov in je bil takoj mrtev.

Demonstracije na Francoskem radi draginje.

ST. QUENTIN 2. Sinoči so se ponovile demonstracije radi draginje. Mnogiča je prevrgla kočije in je gradila barikade. Patulje orožnikov in redarjev so demonstrantje vsprejeli s kamenjem in s strelji iz revolverjev. Orožniki so končno razgnali množico in napravili red. Okolu 20 oseb je bilo ranjenih.

Podraženje piva.

PLZENJ 2. Pivovarne v Plznji so sklenile podražiti plzensko pivo za 3 K, drugo pivo pa za 2 K hektoliter.

Dunaj 2. Cesar je podelil poslancu češkega deželnega zbora veleposestniku grofu Janu Lažanskemu dostojanstvo tajnega svetnika.

Budimpešta 2. Z Gradca došli osebni vlak je danes ob 6-45 pri Budafoku zavozil v tamkaj stoječi tovorni vlak. Štiri vozovi poslednjega vlaka so bili poškodovani. Od potnikov osebnega vlaka jih je bilo osem lahko poškodovanih.

Mali oglasi

Hlev za enega konja v bližini ljudskega vrta se išče. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 1401

Meblovana soba se odda takoj. — Massimo d'Azzoglio 22. pritličje, vrata 5

27 letni uradnik v pokoju išče primerno službo. Vešč je slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Prijazne pismene ponudbe pod „A 27“ Trst pošto ležeče, glavna pošta. 1499

Na prodaj je mal cvorec in 6-700 klastrov zemljišča. Obrniti se v gostilno Konsumnega društva Rojauu (pri c. rk.). 1497

Prasiči naprodaj, mladi lepe pasme pri Rudolfu Fezavnu v Skopem. 1468

Krojačnica Josip Škof ul. Pauliana 6 pritličje se prioroča za vsako vrstna krojaška dela po ugodnih cenah. 1503

Ženitna ponudba. 29 letni uslužbenec želi poročiti mlado gospodično ali udovo brez otrok; zahteva neka; premoženja. Pismene ponudbe pod „M 27“ pošto ležeče, glavna pošta Trst. 1500

Krčmarja išče Konsumno in kmetijsko društvo v Gabrovca pri Gabrovca pri Proseku, na jako prometnem kraju. Več povetomseje ravnateljstvo ob nedeljah in praznikih 1409

Velike pisane zajce Schwab, ki dosežejo do 30 funtov mladi od K 1-50 za pasmo od K 6- naprej prodaja Schwab Dunaj Ullmmergasse 1. Cenik itd. zast. nj. 1358

Morana je priznana najboljša sredstvo za uničevanje stene in druzega mrčesa. Prodaja se v glavnih mirodinicah. Zaloga Skrinjar. via Ferriera 37, I. 1381

Zgubila se je peča, pasma Exteries, bele barve s črnimi in rujavimi lisami na glavi, sliši na ime „Zora“. Prosi se, da se jo prinese v tovarno sodaste vode Stumpf C. ul. S. Cilino proti primerni nagradi. 1477

Prodajalna jestvin, zaloga oglja in drv se odda v najem. — Cologna in monte 295. Pojasnila daje lastnik istotam. 1491

Konja visokega, dobrega prodam za zmerno ceno. Naslov pove ins. oddelek Edinosti. 1481

Prodajo se opeke, deske in drugi material. Cena uizka. Pojasnila Piccardi 18 1494

Slovanske igralne karte se prodajajo v Trstu v knjigarni J. Gorenjec, ul. Caserma 16. 1472

Kuharica za sladčice, z dobrimi spričevali, išče službo pri dobri družini ali v restavraciji. — Naslov pove Edinost pod št. 1457

25 letni mladenč, dostojnega vedenja, vešč slovenskega, nemškega in nekaj italijanskega jezika z nekaj šolske izobrazbe, iz ugledne družine, išče primerno službo. Naslov pove inseratni oddelek Edinost pod št. 1486. 1486

Objava.

Na c. kr. pripravnički za učiti ljišča v Sežani bo vpisovanje učencev dne 14. in 15. septembra od 8.—12. ure dopoldne in popoldan od 2.—4. ure v šolski sobi.

Sprejemajo se dečki stari od 13 1/2 let nadalje, imajoči starosti in namenu primerno izobrazbo.

Pri vsprejemu se je izkazati s sledečimi listinami:

1. s krstnim listom;
2. zadnjim šolskim spričevalom;
3. z zdravniškim spričevalom o splošnem zdravju in o cepljenju koz.

VODSTVO.

Naša povečana podružnica

se nahaja od danes naprej

ulica Valdirivo 33

LESSER & LIMAN

Obveščevalni zavod in zavod za inkasiranje. — Ustanovljen 1862.

Trgovec išče v najem ali odkupi

večjo trgovino

oziroma želi službe poslovdje v večji trgovini, ali drugo primerno službo.

Pismene ponudbe pod „Trgovec št. 1484“ na Inseratni oddelek Edinosti.

Josip Semulč

TRST, ulica dell' Istituto št. 5

Friporoča slav. občinstvu **SVOJO PEKARNO** in **SLADČIČARNO**, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I. mlinov ter maslo. Likeri, vino in pivo v stekl. Postrežba tudi na dom.

ZGANJARNA ROBERT DIEHL

priporoča svojo doma žgano štajersko slivovko, borovničevce, brinjevec, tropinovec, vinsko žganje in KONJAK

CELJE

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega“ : Francka : s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. — Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našal je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTNO POSLOPIJE).

KUPEJE IN PRODAJA:
VREDNOSTNE PAPIRJE, RENTE, OBLIGACIJE, ZA-
STAVNA PISMA, PRIJEMNICE, DELNICE, SREČKE ITD.
VALUTE IN DEVIZE.

PREDUJMI
NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LEŽEČE V
JAVNIH SKLADIŠČIH.
SAFE - DEPOSITS. — PROMESE.

BRZOJAVI: JADRANSKA.

MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE

OD DNEVA VLOGE **4%** DO DNEVA VZDIGA

RENTNI DAVEK PLAČUJE BANKA IZ SVOJEGA.
NA TEKOČI IN ŽIRO-RAČUN PO DOGOVORU.
ŽIVAHNA ZVEZA Z AMERIKO. — AKREDITIVI.

URADNE URE: 9—12, 2½—5½.

ESKOMTUJE: MENIGE, DEVIZE IN FAKTURE.

ZAVAROVANJE

VREDNOSTNI PAPIRJEV PROTI KURZNI IZGUBI.
REVIZIJA ZREBANJA SREČKE ITD. BREZPLAČNO.
STAVBNI KREDITI. REMBOURS-KREDITI.
KREDITI PROTI DOKUMENTOM UGRANJA.
BORZNA NAROČILA. — INKASO.

TELEFONI: 1463, 1793.

Filijalke v Opatiji in Ljubljani

227

RESTAVRACIJA

AURORA

Trst, ul. Carducci št. 13.

Renomirano umetniško tambu-
raško društvo

FRANKOPAN

7 DAM — 2 GOSPODA
pod hvalevrednim ravnateljstvom
g. P. IVANUŠ.

Prvi krat v Trstu.

Koncertira vsak večer od 7. ure
do 12. ure zvečer.

Izbran glazbeni program. — Tam-
burice in pevanje nar. pesmi.

VSTOP PROST. VSTOP PROST.

Ob nedeljah in praznikih se vrši.

MATTINEE.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
JOSIP DOMINES.

: MIKUS :

naznanja slavnemu občinstvu, da je
odprl poleg svoje pekarnice in sladči-
čarne na trgu S. Francesco 7 tudi

PRODAJALNICO SLANINE

v kateri se dobijo razni salami, sir,
mast, praške in graške gnjati ter
gorke dun. in kranjske klobase.

Priporoča se za obilen obisk. 2014

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.

Radi plačilne zaostlosti več velikih
tvornosti mi je bilo ponudeno, naj prodam
veliko zalogo čevljev globoko pod proiz-
vajalno ceno. Zato prodam vsakomur 2
para moških in 2 para ženskih čevljev,
tanjše rujavo ali črno galonirano, s pred-
niki in močno močnimi podplati, zelo
elegantna, najnovejša fasona. Velikost po
številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, eksport čevljev

Krakovo št. 240

Sme se zamisliti in se vrne denar.

Pozor Slovenci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških
oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za
obleke po meri po cenah brez konkurence
v dobroznami trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48

Obleke „ „ „ platna „ 4—18

Obleke za dečke iz blaga od K 10—28

Obleke „ „ „ platna „ 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2-14—14

Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

TVRDKA

GIUSTO STRANSIAK

Ulica Nuova št. 23, vogal ulice S. Spiridione št. 6.

Ponuja veliko partijo bele volne za žimnike po K 2-40 za 1 kg, debelo
platno za žimnike po K 1-10, 1-20 in več na meter. Največja zaloga
čipkastih in platnenih zaves, odej, preprog, jute in koka. Volnene odeje
in pernice. Živalska in rastlinska žima za žimnike.

Blago iz najboljših tovarov po resnično nizkih cenah.

Velika zaloga platna in bombaževine.

Zaloga moke prve vrste.

Aleks. Rupnick & Co - Trst

ulica Squero Nuovo št. 11

Zastopstva in glavna zaloga

najfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov
poznane valjčnega mlina

VINKO MAJDIČ-a v Kranju.

— Brzjavi: Aleksrupnick — Trst. —

Tehnična poslovna

FRANC & KRANC, Trst,

(prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:

Tangyes najizvrstnejše motorje na bencin, plin, upojni plin in motorje na nafto,
sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrjbe.

Lokomobile na bencin in paro. Prevzemajo delo industrijskih tovarov kakor:
Mlini za moko, stroji za proizvodnjo oja, tovarov leda, stroji za kameno omo, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameščenja za mizarstvo obrt, centralno kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.

Nameščenje za električno razvešljavo in prenos moči. Električna vzdigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovaško in druge
obrti. Moderna transmisije. Sesalke in cevi vsake vrste.

Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne cevi. Orodje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, zamahi, pipe i. d.

„Anduro“ najboljši in najcenejši pokrov hiš.

— Proračuni in obisk mernikov zastoj. —

V LASTNI HIŠI

Vhod po glavnih vratih

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlamu in p. žaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo

strankam v najem in sicer

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more
drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni
treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero priporoča posebno staršem, da na ta najnovejši in najvarnejši način
navajajo štediti svojo deco. Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

ZOBOZDRAVNIK

UNIV. MED.

Dr. Max Barry Brilliant

v Trstu, ulica Acquedotto 13.

Izdeluje izdelanje s emajlom, porcelanom,
srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove, kakor
tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Prodajalnica ur

Rajmund Bizjak

Trst, Campo S. Giacomo 5.

(slovenska hiša) - Velik izbor
ur na sidro in za gospe. - Izbor
vezič vsake vrste. - Budilniki K
2-30. Regulatorji kron 20.

Poprave po najzmernejih cenah. 51

IZREDNA PRILIKA!

Velikanski popusti pri vseh zlatar-

skih predmetih pri

uraru in zlatarju

Noberto Nachtigall

ul. Nuova št. 41.

(PALAČA - SALEM)

Oglase, poslana, osmrtnice, male oglase
zahvale in v obče kakoršnokoli vrste
oglasov sprejme „Inseratni oddelek“
ul. Giorgio Galatti št. 20 (Narodni dom
polunadstropje, levo. — Urad je odpr
od 9. do 12. dop. in od 3. do 7. zvečer

IVAN KRZE

Trst - Piazza S. Giovanni št.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin
od lesa in pletenin. Škafov, brenč
čebrov in kad, odsekov, lopat, rešet, sit in vsako-
vrstnih košev, jernasov in metal ter mnogo drugih v
to stroko spadajo- svojo trgo-
dih predmetov. — **Priporoča** vino s ku-
hinjsko posodo vsake vrste tudi v porcelanu, zemlje
emajla, kositerja ali cinka, nitalje pasamante-je-
kletke itd. — Za gostilničarje pipe, krogje, zemljeno
in stekleno posodo zavino.

Mirodilnica Mar o Ferlin

Trst, Sv. Marija M. zgornja 2 (Bivio)

PODRUŽNICA: Sv. Marija M. zgornja 386

bivši Rud. Skerl.

Velika izbora kramenlj, barv, šip,

žeblijev, petroleja i. t. d.

Redilni prašek za pisanje svinj, krav, konj, itd.
itd. lekarnarja dr. TRNGOCZYJA v Ljubljani.
Prodaja na drošno in dešelo.

Točne ure prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša pro-
dajalnica ur v TRSTU
via Ponterosa, vogl Nuova 3

VELIKA IZBERA

verzič, zlatih in srebr-

nih ur, kakor tudi

stanskih ur vsake vrste

Vrednosten in prečiščen 1000.

Ottoman tu, Ottoman tam
povsod me iščejo
povsod me radi imajo.

OTTOMAN

